

Beleidsplan sociaal domein 2018 - 2021

gemeente Asten

Interactieve kaart, klik [hier](#)

Inhoud

Beleidsplan sociaal domein 2018 - 2021	1
gemeente Asten	1
Samenvatting	6
Leeswijzer	7
Hoofdstuk 1 Ontwikkelingen lokaal sociaal domein 2015 - 2017	8
1.1 Doelstelling van beleid voor de periode 2018 - 2021	9
1.2 Ambitie, haalbaarheid en keuzemogelijkheden 2018 - 2021.....	10
Hoofdstuk 2	12
Beleidskader sociaal domein maatwerkvoorzieningen in de Peelregio	12
2.1 Wmo.....	12
Doorontwikkeling via bestuurlijk aanbesteden.....	12
Juridische context Wmo 2015	12
Fraudepreventie en handhavingsbeleid	13
Doorontwikkeling trekkingsrecht PGB	13
Samenhang binnen het sociaal domein	13
Kwaliteit van zorg	13
2.2 Jeugdhulp.....	14
21voordejeugd	14
Individuele jeugdhulp	16
Lokale ontwikkeling toegang en algemeen toegankelijke jeugdhulp	16
Beleidsmatige samenwerking op Peelniveau	17
Transformatie.....	17
2.3 Participatie	19
Algemeen.....	19
Ontwikkelingen 2018 – 2021	19
Gevolgen voor het lokale beleidskader	21
2.4 BMS (Bijzondere bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening)	22
Aanleiding.....	22
Doelen en subdoelen 2018-2022.....	22
Resultaten 2018 -2022	22
Acties 2018 (beslispunten).....	23
Initiatiefnemer(s).....	23
Kernpartners	23
2.5 Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen	24
Het bieden van Beschermd Wonen en Opvang	24
Transformatie beschermd wonen	24
Centrumgemeente Helmond	24
Ambities	24

2.6	Verbinding Integrale Veiligheid.....	25
	Ambitie.....	26
	Prioriteiten	26
	Beleidsuitgangspunten.....	26
	Raakvlakken Veiligheid Sociaal Domein.....	26
	Regie.....	27
	Aandachtspunten	27
2.7	Financieel kader uitvoeringsorganisatie Peelgemeenten en Senzer.....	28
Hoofdstuk 3		29
Beleidskader lokaal sociaal domein		29
3.1	Lokaal sociaal netwerk	29
	Visie.....	29
	Lokale toegang voor burgers met een ondersteuningsvraag	29
	Ambitie.....	31
	Acties	32
	Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2016.....	33
	Rapportage klantervaring jeugdhulp (CEO jeugdhulp) 2016.....	35
	Financieel kader.....	40
3.2	Jeugd.....	41
	Aanleiding	41
	Doel	41
	Acties en resultaten.....	42
	Goede voorschoolse voorzieningen	42
	Doorgaande ontwikkelingslijn	42
	Doorontwikkeling transformatie van de jeugdhulp	42
	Jeugd en Veiligheid	43
	Initiatiefnemers	43
	Kernpartners	43
	Burgerinitiatieven.....	43
	Financieel kader.....	43
3.3	Participatie	44
	Aanleiding	44
	Ontwikkelingen	44
	Doel(en)	45
	Resultaten.....	45
	Acties	46
	Kernpartners	47
	Financieel kader.....	47
3.4	Bijzondere bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening (BMS)	48

Aanleiding	48
Ontwikkelingen	48
Doel(en)	48
Resultaten (huidige situatie).....	48
Acties	48
Initiatiefnemer(s).....	49
Kernpartners	49
Burgerinitiatieven.....	49
Ingekomen burgerinitiatief	49
Financieel kader.....	50
3.5 Lokaal gezondheidsbeleid	51
Aanleiding	51
Doel(en)	51
Resultaten (huidige situatie).....	51
Acties	52
Initiatiefnemer(s).....	52
Kernpartners	52
Burgerinitiatieven.....	52
Financieel kader.....	52
3.6 Preventie GGZ, Zelfhulpnetwerken en Preventie Huiselijk Geweld	54
Einde gemeenschappelijke regeling Regionaal Kompas	54
Regionaal Kompas 2017.....	54
Keuzematrix thema's en onderdelen	55
Financiële consequenties.....	55
3.7 Leefbaarheid en Handhaving.....	57
Aanleiding	57
Doelstellingen.....	57
Doelgroepen.....	57
Resultaten.....	57
Acties	57
Inzet GGZ-expertise in het lokaal gebiedsteam	58
Initiatiefnemers	59
Kernpartners	59
Financieel kader.....	59
3.8 Verbinding Integrale Veiligheid.....	60
Aanleiding	60
Doel(en)	60
Ambitie/acties	60
Preventie en vroeg-signalering.....	60

Jeugd en veiligheid.....	60
Heldere op –en afschalingstructuur	60
Bestuurlijke –en ambtelijk afstemming	61
Kernpartners	61
Burgerparticipatie	61
Financieel kader.....	61
Hoofdstuk 4	62
Financiële haalbaarheid en keuzemogelijkheden 2018-2022.....	62
4.1 Begroting 2018	62
4.1 Analyse tekort jeugdhulp en Wmo	63
4.2 Nieuwe PDC/inkoop jeugdhulp	64
4.3 Toets	64
4.4 Monitoren en interveniëren.....	65
4.5 Visie budgetsubsidies professionele organisaties in het lokaal sociaal domein Asten	65
Bijlagen.....	66
5.1 Bijlage 1 Open opmerkingen CEO Wmo	66
5.2 Bijlage 2 Open opmerkingen CEO Jeugd	66
5.3 Bijlage 3 Beleid inkomensondersteuning gemeente Asten 2018.....	66
5.4 Bijlage 4 Advies Participatieraad plus reacties	66
5.5 Bijlage 5 Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein, rapportage 20 juli 2017	
VNG/KING	66

Samenvatting

De insteek die de gemeente Asten samen met haar inwoners en ketenpartners (lokale partners in het sociaal netwerk Asten, Peelgemeenten (Deurne, Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel), Senzer, gemeente Helmond, 21 gemeenten voor de Jeugd, Veiligheidshuis) heeft gekozen voor het beleid 2015-2017 is een integrale toegang voor de inwoners voor alle zorg- en ondersteuningsvragen vanuit een lokaal sociaal gebiedsteam in de eigen gemeente met verbindingen naar veiligheid en handhaving, waarbij het uitgangspunt "beter voorkomen dan genezen", preventie en vroegsignalering is. Dit vanuit het idee dat investeren eerst en vooral leidt tot betere ondersteuning en daarnaast / daarmee samenhangend tot minder inzet van (dure) maatwerkvoorzieningen.

Investeren is mogelijk op grond van uitvoering van een beleid dat financieel beheersbaar blijft vanaf 2018. Dit wil zeggen dat de kosten voor de baten uit gaan, en dat er binnen de periode waarover dit beleid wordt vastgesteld, een realistisch zicht bestaat op een stabilisering van baten en lasten, grosso modo binnen de rijksuitkeringen voor maatwerkvoorzieningen en de begrotingsruimte voor lokaal welzijnsbeleid.

Dit betekent dat er vanaf 2018 maatregelen worden genomen als het gaat om preventie en vroegsignalering, een heldere op- en afschalingsstructuur bij de ondersteuning van burgers, de verdeelsleutel van de bovenlokale uitvoeringslasten van de Peelorganisatie en de inkoop van jeugdhulp.

In deze inspraakversie van het beleidsplan worden burgers, participatieraad, deelnemers aan de ontwikkeltafel en de commissie Burgers uitgedaagd om, naast de in de vorige alinea benoemde maatregelen, prioriteiten te stellen in het aanbod van de welzijnsorganisaties en het beleid op het gebied van bijzondere bijstand, minimaregelingen en schulddienstverlening. Dit vanuit de visie dat van professionele organisaties verwacht mag worden dat zij hun inzet aanpassen aan de lokale structuur en inrichting van het netwerk, dat zij daadwerkelijk verbonden zijn met en participeren in het lokaal gebiedsteam en onze burgers met een ondersteuningsvraag ook bereiken.

De resultaten van de inspraakrondes worden verwerkt in een versie voor de besluitvorming, welke volgens planning aan het college wordt voorgelegd op 31 oktober 2017.

Leeswijzer

Het beleidsplan is ingedeeld in 4 hoofdstukken.

Hoofdstuk 1 beschrijft de ontwikkelingen in het lokaal sociaal domein in de periode van 2015 tot en met 2017 en stelt de ambitie, haalbaarheid en keuzemogelijkheden voor de komende periode van 2018 tot en met 2021 vast.

In Hoofdstuk 2 vindt u het beleidskader met betrekking tot de maatwerkvoorzieningen, welk kader als uitgangspunt wordt gehanteerd voor de vaststelling van beleid en uitvoeringsregels voor de 5 Peelgemeenten, die samenwerken in de gemeenschappelijke regeling. Ook worden de verbindingen aangegeven met de 21 gemeenten in de jeugdhulpregio Zuidoost Brabant.

Hoofdstuk 3 behandelt het lokaal sociaal domein en focust op de visie op de ontwikkeling van het lokaal sociaal netwerk en het lokaal gebiedsteam en de acties die hier voor de komende periode worden uitgezet. Tevens wordt de verbinding van zorg met veiligheid gelegd.

In Hoofdstuk 4 wordt de financiële haalbaarheid van de gekozen beleidsuitvoering getoetst en worden maatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om een financieel beheersbare balans te behouden in de periode 2018 tot en met 2021.

Hoofdstuk 1 Ontwikkelingen lokaal sociaal domein 2015 - 2017

Het Sociaal domein heeft als gevolg van de 3D transformatie (decentralisaties van zorg, werk en jeugdhulp) een enorme ontwikkeling doorgemaakt.

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor:

1. Zorg: ondersteuning en begeleiding van hun inwoners bij zorg- en ondersteuningsvragen via de Wmo (Wet Maatschappelijke Ondersteuning);
2. Participatie: ondersteuning en begeleiding van hun inwoners bij het vinden van een (betaalde) baan via de Participatiewet. Ook voor mensen met een arbeidsbeperking;
3. Jeugdhulp: extra ondersteuning en begeleiding voor jongeren tot 18 jaar en in bijzondere situaties voor jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar.

De stelselwijzigingen zijn erop gericht dat:

- Inwoners sneller geholpen worden bij zorg- of ondersteuningsvragen;
- Inwoners zorg en ondersteuning krijgen die zoveel mogelijk aansluit op hun persoonlijke (thuis)situatie, mogelijkheden en sociale netwerk;
- Inwoners die anderen zorg of hulp (willen) bieden, daarvoor alle ruimte en steun krijgen;
- De omvang en de kosten van de verzorgingsstaat beperkt worden.

Naast de 3D transformatie en de bijbehorende regievoering op Wmo, Jeugdhulp en Participatie waren gemeenten reeds verantwoordelijk voor de regievoering op het Integraal Veiligheidsbeleid.

Deze verantwoordelijkheden vragen onder meer om:

- Het anders organiseren van de toegang tot collectief gefinancierde zorg en ondersteuning;
- Het bieden van preventie, jeugdhulp, alsook de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering, op het snijvlak van Jeugdhulp en veiligheid;
- Meer samenhang en effectieve regievoering tussen de domeinen WMO, jeugdhulp, participatie en veiligheid;
- Meer en betere samenwerking tussen professionals, vrijwilligers en mantelzorgers in het lokaal sociaal netwerk;
- Passende ondersteuning van mantelzorgers en zorgvrijwilligers;
- Aansluiten bij de talenten en mogelijkheden van mensen zonder evt. beperkingen uit het oog te verliezen;
- Meer zorg- en ondersteuningsdiensten, algemene voorzieningen en hulpmiddelen die mensen in staat stellen thuis te blijven wonen;
- Meer ruimte en stimulans voor burgerinitiatieven.

De insteek die de gemeente Asten samen met haar inwoners en ketenpartners (lokale partners in het sociaal netwerk Asten, Peelgemeenten (Deurne, Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel), Senzer, gemeente Helmond, 21 gemeenten voor de Jeugd, Veiligheidshuis) heeft gekozen voor het beleid 2015-2017 is een integrale toegang voor de inwoners voor alle zorg- en ondersteuningsvragen vanuit een lokaal sociaal gebiedsteam in de eigen gemeente met verbindingen naar veiligheid en handhaving, waarbij het uitgangspunt "beter voorkomen dan genezen", preventie en vroegsignalering is. Dit vanuit het idee dat investeren eerst en vooral leidt tot betere ondersteuning en daarnaast / daarmee samenhangend tot minder inzet van maatwerkvoorzieningen. Dit is een concept waarover ambtelijk en bestuurlijk de overtuiging bestaat dat die goed is en verder doorontwikkeld moet worden.

In algemene zin betekent doorontwikkeling: verder investeren in een lokaal gebiedsteam waarin betrokkenen elkaar steeds beter weten te vinden, vertrouwen krijgen in elkaar en elkaar versterken ten gunste van de inwoners (integrale aanpak zorg/ondersteuningsvraag). Dit elkaar versterken geldt ook voor de verbindingen naar alle partners in het lokale sociale netwerk, naar de uitvoeringsorganisaties Peelgemeenten en Senzer, naar de betrokken professionele welzijnsorganisaties, naar de collega gemeenten in de Peel en naar andere teams binnen de eigen gemeente zoals de teams samenleving en handhaving.

Per domein is er sprake van een andere fase van 'volwassenheid' van het onderliggende proces. Bijvoorbeeld:

- Zorg (Wmo): Proces is in de basis op orde en gestructureerd.
Doorontwikkeling speelt in de komende jaren bij Beschermd wonen, Begeleiding Plus en verwarde personen. Daarnaast is de verdeelsleutel van het Rijk een issue, omdat gemeente Asten wordt 'gestraft' voor een efficiënte inzet van medicijngebruik.
- Jeugdhulp: Brede ontwikkelagenda zoals in Peelverband reeds onderkend, wat teruggaat naar de basisaanpak van het onderliggende proces.
Bij Jeugdhulp is nog veel 'winst' te behalen op de inrichting van het proces, zoals een eenduidige product- en dienstencatalogus (PDC) in relatie tot inkoopcontracten, het sturen op de toegang door betere samenwerkingsafspraken met de wettelijke verwijzer, een bewuste keuze bij de inzet van een maatwerkvoorziening, het kennisniveau van de jeugdprofessionals, etc.
- Participatie, Bijzondere bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening (BMS): verhogen van de participatiegraad. Het gestegen aantal uitkeringsgerechtigden in Asten baart zorgen.
Doorontwikkeling of heroverweging basisvoorziening bij museum is een issue.
- Veiligheid: verbinding tussen zorg- en veiligheidspartners vergroot de kans op succes bij de aanpak van complexe problematiek zoals woonoverlast, huiselijk geweld, probleemjongeren, drugsoverlast en nazorg ex-gedetineerden. Om deze werkvelden te verbinden, is afstemming nodig op zowel bestuurlijk, ambtelijk als operationeel niveau. Deze ontwikkeling is geborgd, maar vraagt continue regievoering.
- Leefbaarheid en Handhaving: er zijn lokale keuzes te maken qua aanpak en inzet.
Daarnaast is het verder ontwikkelen van de aanpak in relatie tot bijzondere aandacht vragende Astenaren (BAVA), b.v. Bovist.

Tenslotte kan de financiële component – de opdracht tot het opstellen van een sluitende begroting voor het sociale domein breed – aanleiding zijn om andere keuzes te maken die van invloed kunnen zijn op het gekozen concept. Hoe houden we het gewenste dienstverlenings- en bedrijfsvoering concept betaalbaar? Hoe kunnen we met de beschikbare budgetten (subsidiebeleid inbegrepen) meer bereiken ?

1.1 Doelstelling van beleid voor de periode 2018 - 2021

Doorontwikkeling van het huidige beleid op het sociaal domein naar een beleid waarbij zorg- en ondersteuningsvragen op het gebied van Wmo, Jeugdhulp, Participatie en BMS, integraal en naar tevredenheid van de inwoners van de gemeente Asten afgehandeld worden en de verbinding met Veiligheid, Leefbaarheid en Handhaving (preventief) integraal wordt gelegd. Daarnaast ervoor zorgen dat het beleid financieel beheersbaar is vanaf 2018.

Het huidige beleid is vastgelegd in:

Lokaal:

- Beleidsplan Wmo 2015-2017;
- Nota Integraal Jeugdbeleid 2014-2017 (inclusief uitvoeringsprogramma);

Bovenlokaal:

- Bedrijfsplan / GR Peelgemeenten;
- Bedrijfsplan / GR Senzer.

Integraal betekent:

Allesomvattend, een inwoner kan voor alle vragen op het gebied van Wmo, Jeugd, Participatie, BMS, Veiligheid en Leefbaarheid en Handhaving terecht in het lokale gebiedsteam Guido Asten. De vraag wordt door een professional aangenomen die werkt vanuit het principe 'aanraken is afmaken'. De professional werkt in een gebiedsteam waarin alle noodzakelijk disciplines vertegenwoordigd zijn om de vraag integraal te kunnen beantwoorden. Ook wordt het netwerk rondom de inwoner geactiveerd om in een zo vroeg mogelijk stadium gezamenlijk te komen tot maatwerkoplossingen die de inwoner daadwerkelijk ondersteunen bij het oplossen van het probleem. Integraal betekent dus, geen 'hokjes denken' maar ontkokering en breed benaderen van de vraag, waarbij één professional als 'casuseigenaar' voor de inwoner een vast aanspreekpunt is.

Tevredenheid van de inwoners blijkt uit:

- Tevreden burgers die zich voldoende ondersteund vinden waar nodig.

De kwaliteit van de dienstverlening monitoren we door meting via:

- Prestatie indicatoren voor de dienstverlening door de lokale gebiedsteams en door de bovenlokale Peelorganisatie en Senzer (o.a. factsheets en management- en bestuursrapportages);
- Een instrument (in ieder geval het jaarlijks verplichte Cliëntervaringsonderzoek (CEO) door de GGD), dat we inzetten om de tevredenheid bij de inwoner te meten, over kwaliteit van de dienstverlening (bv. bejegening door professional) en kwaliteit van de ingezette zorg (bv. begeleiding Jeugd, of geleverde rolstoel etc.).

Financieel beheersbaar beleid betekent:

De inkomsten vanuit het Rijksbudget en de lokale subsidies aan professionele organisaties op grond van het jaarprogramma Welzijn en Participatie (en een aantal aanvullende budgetten zoals bijv. peuterspeelzalen) bepalen het kader voor de te leveren zorg voor zowel de programmakosten (inkoopfacturen zorgaanbieders) als de uitvoeringskosten (kosten uitvoeringsorganisaties Peelgemeenten, Senzer, Lokaal gebiedsteam, overig bedrijfsvoering gemeente Asten).

1.2 Ambitie, haalbaarheid en keuzemogelijkheden 2018 - 2021

Per 1-2-2018 heeft de raad van de gemeente Asten een nieuw beleidsplan Sociaal Domein 2018-2021 vastgesteld waarin minimaal de volgende onderdelen zijn uitgewerkt:

- Beleidskader sociaal domein in de Peelregio op het gebied van maatwerkvoorzieningen (regionaal geharmoniseerd en beschreven door GR Peelgemeenten en gemeente Helmond, en link naar Senzer):
 - Wmo
 - Jeugdhulp (o.a. werkplan 21 voor de Jeugd)
 - Participatie en BMS
 - Regionaal Kompas
 - Preventie Geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en Verslaving

- Zelfhulp
 - Preventie huiselijk geweld
 - Beschermd wonen en Begeleiding plus
- Financieel kader uitvoeringsorganisatie Peelgemeenten en Senzer:
 - Jaarwerkplan/kadernota en Meerjarenbegroting
 - Planning en control
 - Inkoop zorg
 - Faciliteren raad in kader stellende en controlerende rol
- Beleidskader lokale domeinen Wmo, Jeugd, Participatie, BMS, Veiligheid, Handhaving en Leefbaarheid concreet vertaald naar acties volgens een vaste indeling:
 - Aanleiding
 - Doel(en)
 - Resultaten
 - Acties
 - Initiatiefnemer(s)
 - Kernpartners
 - Burgerinitiatieven
 - Financieel kader
 - Verbindingen (naar elkaar)
- Bedrijfsvoering lokaal overzicht acties doorontwikkeling:
 - Versterken / verbinden informele en formele netwerk, versterken vrijwilligersinzet en mantelzorgondersteuning.
 - Sociaal netwerk Asten: doorontwikkeling.
 - Lokaal gebiedsteam: wat is er nodig om de professional in het lokale gebiedsteam verder uit te rusten – en als intervisiegroep te coachen naar de gewenste zelfstandigheid en het leren van en met elkaar - om de gewenste rol waar te kunnen maken?
 - Gemeente Asten: wat is er nodig om lokaal integraal te werken, verbinding lokaal gebiedsteam en team handhaving bijv.

En waarin de volgende Haalbaarheid en keuzemogelijkheden zijn uitgewerkt:

- Samenvatting financieel kader gericht op financieel beheersbaar beleid:
 - Welke budgetten horen bij het sociaal domein (afbakening);
 - Welk inzicht geven de inkomsten en uitgaven over de laatste drie jaar, 2015 2016 en 2017 (t/m huidig);
 - Waar zitten onzekerheden en risico's in de budgetten, hoe ontwikkelen deze zich naar de toekomst, wat zijn de ambities 2018-2021;
 - Welk resultaat komt er uit het onderzoek naar de verdeelmaatstaf medicijngebruik en wat zijn vervolgstappen;
 - Aan welke touwtjes kun je trekken om de inkomsten en uitgaven te beïnvloeden, denk ook aan indirecte zaken zoals inzet subsidiebeleid;
 - Welke scenario's zijn denkbaar om financieel beheersbaar beleid te hebben vanaf 2018, wat betekent dat voor evt. te maken keuzes in doorontwikkeling van het beleid vanuit de genoemde ambities 2018-2021.

Hoofdstuk 2

Beleidskader sociaal domein maatwerkvoorzieningen in de Peelregio

2.1 Wmo

Ingevolge de Wmo 2015 verstrekken we maatwerkvoorzieningen aan een burger indien de burger niet de mogelijkheden heeft om op eigen kracht, met hulp van het netwerk, of via een andere (voorliggende) voorziening, de zelfredzaamheid of de participatie te handhaven of te verbeteren. Daarmee staat de eigen verantwoordelijkheid van de burger voorop en is de maatwerkvoorziening altijd aanvullend. Het pakket van maatwerkvoorzieningen is met ingang van 1 januari 2015 aangevuld met de maatwerkvoorziening begeleiding (begeleiding individueel en begeleiding groep/dagbesteding), kortdurend verblijf (respijtzorg: tijdelijke professionele hulp wanneer mantelzorgers de gebruikelijke zorg gedurende een korte periode niet kunnen verlenen, bijvoorbeeld doordat zij overbelast zijn; de mantelzorger kan zodoende even 'op adem komen', om daarna de zorg weer op zich te nemen) en beschermd wonen (bij beschermd wonen kunnen de bewoners op huishoudelijke en psychologische begeleiding rekenen). Daarmee veranderde de Wmo en de uitvoeringspraktijk van de Wmo drastisch. De grootste zorg ging uit naar de cliënten die vanuit een bestaande (AWBZ-)situatie overgeheveld dienden te worden naar de gemeentelijke Wmo. De uitdaging was om dit omwille van de cliënten zo geruisloos mogelijk te realiseren. En dat in een context van de overdracht van vervuilde / onvolledige klantbestanden, onduidelijkheid over budget, te maken tariefafspraken met zorgaanbieders, beperkte kennis van nieuwe doelgroepen en de opstart van een nieuwe uitvoeringsorganisatie (2x).

Doorontwikkeling via bestuurlijk aanbesteden

De transitie is inmiddels een feit, cliënten zijn ingebed in de Wmo maar de transformatie van beleid en uitvoering blijft volop in beweging. Thema's als prijs en bekostiging, terugdringen administratieve lasten, monitoring en sturing, kwaliteit van zorg en innovatie zijn feitelijk een continue proces. De wijze waarop de contracten voor Wmo-diensten zijn vormgegeven, namelijk via het bestuurlijk aanbesteden (inkoop als een voortdurend proces in afstemming met de gecontracteerde aanbieders) maakt dat de doorontwikkeling in samenspraak met aanbieders, welzijnsorganisaties en Wmo/participatieraden wordt gedaan.

Juridische context Wmo 2015

Ook een andere context kleurt de uitvoeringspraktijk heel erg en dat is de wijze waarop de wetgever de Wmo 2015 heeft vormgegeven, te weten als een wet op hoofdlijnen met veel open normen. Dit leidt in de uitvoeringspraktijk met cliënten en hun belangenbehartigers tot verschillen van inzichten over de uitleg van begrippen, de mate van benodigde gedetailleerdheid van (lokale) regelgeving en besluitvorming en bevoegdheidentoedeling. Gevolg: een belangrijke rol voor de rechter met als ultieme voorbeeld de vier uitspraken van de Centrale Raad van Beroep op 18 mei 2016 in zaken over Wmo-huishoudelijke ondersteuning. Gevolg: veel maatschappelijke onrust, druk op gemeenten bijvoorbeeld door bezwaar- en beroepszaken. Maar bovenal: geen echte duidelijkheid. Het gaat dan om de behoefte aan duidelijkheid voor zowel burger, het maatschappelijk veld als gemeenten, maar het gaat ook specifiek voor ons als gemeente om de behoefte om een koers te kunnen varen. Het varen van een koers is zeer lastig in een juridische context die bijna van het ene op het andere moment kan veranderen. De toename van het gejuridiseerd zorgt ervoor dat je als gemeente in de juridische context moet consolideren: de regelgeving moet voor 100% op orde zijn (voor zover dat kan in een niet uitgekristalliseerde setting). Dit betekent dat relatief veel aandacht moet uitgaan naar kaders en regels (het systeem) waar de burgers vervolgens lang niet altijd voordeel van ondervinden. Tegen deze achtergrond is de afgelopen jaren veel

werk verzet. Verwachting is dat dit bij gelijkblijvende wetgeving een continu proces zal zijn dat veel inzet zal vragen.

Fraudepreventie en handhavingsbeleid

De praktijk leert dat het risico tot het plegen van fraude, fouten en ongepast gebruik het meest bij de zorgaanbieder ligt. Bij gecontracteerde zorgaanbieder (zorg in natura) hebben we in de basis meer sturingsmogelijkheden vanuit de contractuele afspraken. Dit ligt bij pgb-aanbieders anders omdat hier geen rechtstreekse afspraken tussen gemeenten en aanbieder aan de orde zijn.

Sinds de invoering van het trekkingsrecht (waarbij het pgb beheer en de betalingen door de SVB worden verricht) is de kans op oneigenlijke inzet door de cliënt (bewust dan wel onbewust) verminderd, maar verdient nog steeds extra aandacht.

Oneigenlijke inzet van zorggelden door aanbieders richten zich niet alleen tegen gemeenten maar kunnen zich ook tegen cliënten richten. De komende jaren willen we (slim en stelselmatig) aandacht besteden aan handhaven waarbij handhaven meer omvat dan het zgn. repressieve toezicht (controleren, detecteren en sanctioneren). Met name goede voorlichting en dienstverlening zijn belangrijke elementen in een gebalanceerd handhavingsbeleid.

Doorontwikkeling trekkingsrecht PGB

Naar het zich laat aanzien, zullen een aantal taken zoals de SVB die momenteel heeft inzake het beheer van pgb-gelden, naar de gemeente komen. Dit betreft met name de zorginhoudelijke en arbeidsrechtelijke toets van de zorgovereenkomsten. Dit is een zeer grote arbeidsintensieve operatie die met de nodige zorgvuldigheid dient plaats te vinden. Hier zien we even ook een kans voor de gemeente: doorontwikkeling van het trekkingsrecht in relatie tot het bovengenoemde handhavingsbeleid.

Samenhang binnen het sociaal domein

Te weinig aandacht hebben we nog kunnen geven aan de samenhang binnen het sociale domein. De komende jaren gaan we dat oppakken waarbij de gewenste effecten zijn:

- er is een goede samenwerking / afstemming tussen de domeinen Wmo, Zorg, Werk, Inkomen en Jeugd. Er wordt domein overstijgend geopereerd (efficiënt en effectief / “één gezin, één plan”) door de gemeente waardoor enerzijds de (kwaliteit van de) ondersteuning aan de cliënt wordt verbeterd en anderzijds voor de gemeente een kostenbesparing optreedt;
- de relatie met de Wet langdurige zorg en de Zorgverzekeringswet wordt gelegd waaronder begrepen, indien nodig, afspraken omtrent samenhangende inzet en ontschotting in de financiering.

Kwaliteit van zorg

Kwaliteit van zorg (zowel zorg in natura als pgb) vraagt voortdurend om aandacht. Het betreft de kern van de Wmo. Dit vraagt onder andere om monitorings-instrumenten, doorontwikkeling van de wijze waarop we het contract- en relatiebeheer vormgeven (efficiënt en effectief). Tevens hebben kwaliteitstoezicht en rechtmatigheidstoezicht raakvlakken, waardoor dit in samenhang met het bovengenoemde handhavingsbeleid moet worden gezien. Dit start in de toegang bij de gebiedsteams. Het toegerust zijn van de Wmo-consulenten op de taken verdient grote aandacht maar vervolgens ook de wijze waarop het kwaliteitstoezicht vervolgens in de organisatie is ingebed. Dit vraagt korte lijnen tussen lokale gebiedsteams en regionale uitvoeringsorganisatie.

2.2 Jeugdhulp

21voordejeugd

De jeugdhulpregio Zuidoost Brabant kent 21 gemeenten. Deze gemeenten werken in verschillende verbanden samen op het gebied van Jeugdhulp. De regio is onderverdeeld in 7 sub regio's: De Kempen, A2 gemeenten, Dommelvallei+, BOV, Peelgemeenten, Helmond en Eindhoven.

Op het gebied van Jeugdhulp worden zaken opgepakt op lokaal, sub regionaal en regionaal niveau en wordt zorg ingekocht door drie inkooporganisaties (Helmond/Peelgemeenten, Eindhoven en Dommelvallei+). Via 21voordejeugd wordt vormgegeven aan regionale projecten en de regionale overleg- en projectstructuur van de 21 gemeenten. In de regio zijn duidelijke afspraken gemaakt over wat er op welk niveau wordt opgepakt.

Samenwerking en afstemming op de schaal van 21 gemeenten is nodig wanneer:

1. De cliënten in de jeugdhulp er last van hebben als er verschil ontstaat tussen lokale en sub-regionale uitvoering van jeugdbeleid en jeugdhulp.
2. Wanneer diensten en producten wettelijk regionaal moeten worden ingekocht en uitgevoerd.
3. Wanneer het van strategisch belang is om gezamenlijk af te stemmen/op te trekken naar regionale aanbieders.
4. Wanneer er lokaal/sub-regionaal te weinig beleidskracht aanwezig is en uit het oogpunt van efficiency dit op regionale schaal beter kan worden ingevuld.

Voor de periode van 2017 t/m 2019 is een werkplan opgesteld voor 21voordejeugd, waarin de volgende inhoudelijke hoofdonderwerpen aan de orde komen:

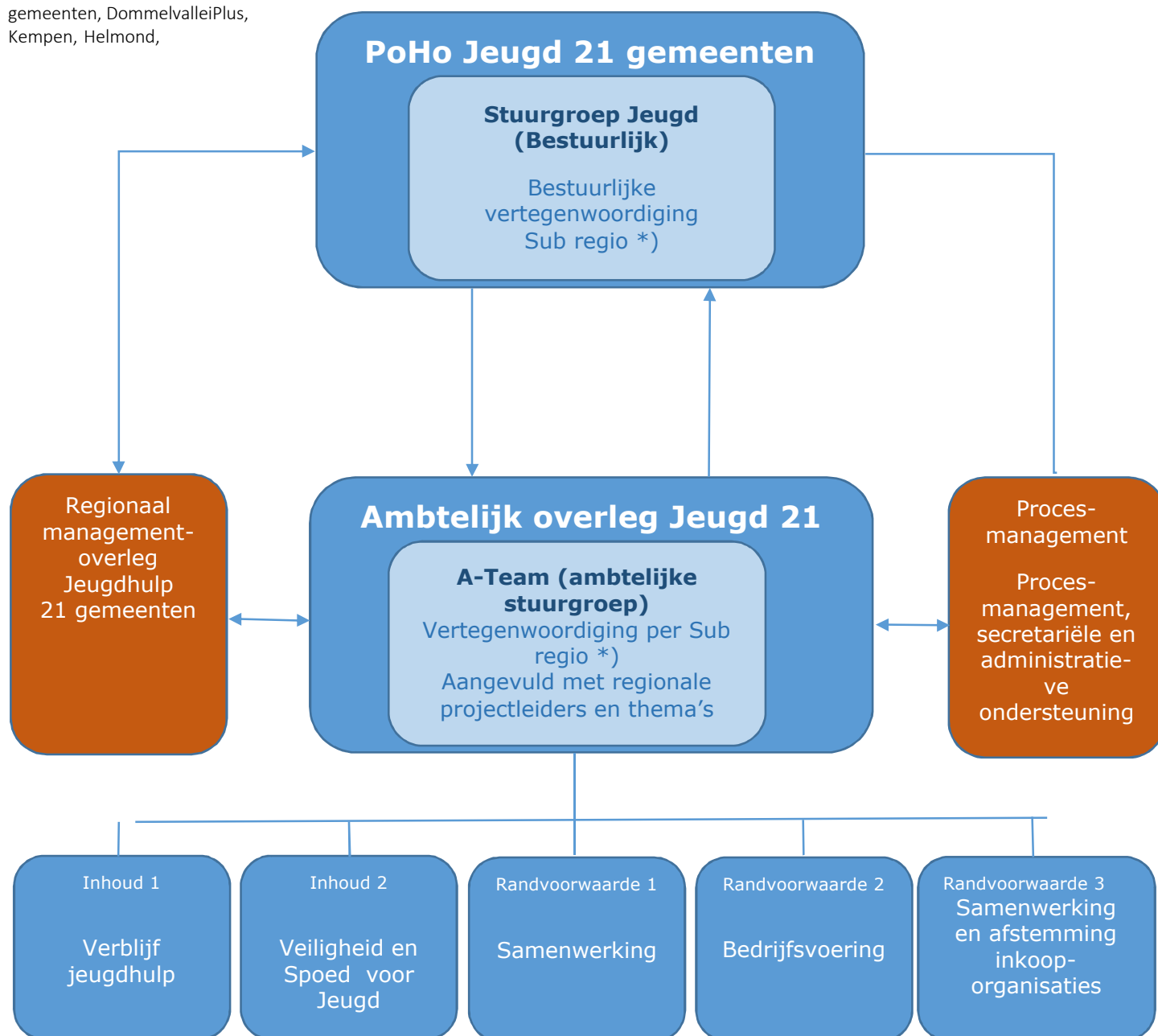
- Verblijf Jeugdhulp
- Veiligheid en Spoed voor Jeugd
- ADHD-zorg in ziekenhuizen
- Monitoren dyslexiezorg

Randvoorwaardelijk is het nodig om de volgende zaken te borgen:

- Samenwerking
- Afstemming bedrijfsvoering
- Afstemming inkooporganisaties jeugdhulp

Regionaal zijn de volgende overlegstructuren voor 21voordejeugd in het leven geroepen:

*) Binnen de regio Zuidoost Brabant zijn de 21 gemeenten onderverdeeld in 7 sub regio's: Eindhoven, A2-gemeenten, BOV gemeenten, DommelvalleiPlus, Kempen, Helmond,

Bron: werkplan 21voordejeugd 2017-2019

Individuele jeugdhulp

- Inkoop:

In 2017 is er gewerkt aan de oplevering van een nieuw productenboek (PDC) voor de jeugdhulp, op de schaal van de 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant. De ambitie is om:

- Administratieve lasten van zorgaanbieders en gemeenten sterk terug te dringen.
- Heldere zorgproducten te definiëren zodat de lokale gebiedsteams, zorgaanbieders en inwoners weten wat er aan zorg beschikbaar is.
- Objectieve en passende tarieven te betalen voor de zorg.

Vanaf 1-1-2018 wordt gestart met het gebruik van deze PDC inclusief nieuwe tarieven. Hiermee wordt een betere basis gelegd onder de inzet van jeugdhulp in onze regio.

- Monitoring:

Er zal gemonitord worden -en waar nodig bijgesteld- op basis van de ervaringen die gemeenten, zorgaanbieders en inwoners opdoen met de nieuwe producten en tarieven. Uiteindelijk moet dit in de komende jaren leiden tot een uitgebalanceerd zorglandschap in onze regio, waarbij passende zorg op maat beschikbaar is voor inwoners (jeugdigen en opvoeders) die dat nodig hebben.

Deze ontwikkeling kan niet los worden gezien van de ontwikkeling van de toegang; de algemeen toegankelijke hulp aan jeugdigen en opvoeders en de transformatiedoelen. De ambitie is dat hulp en ondersteuning zo vroeg mogelijk, zo licht mogelijk en zo dichtbij mogelijk bij jeugdigen en gezinnen moet plaatsvinden. Daarom zal er in de komende jaren veel aandacht worden besteed aan een goede verbinding tussen inkoop- en monitoringsprocessen en de lokale toegang en ondersteuning.

- Contractmanagement:

De eerder gemaakte keuze om zoveel mogelijk keuzevrijheid te bieden aan jeugdigen en inwoners die (individuele) jeugdhulpvoorzieningen nodig hebben, ligt ten grondslag aan het model van 'bestuurlijk aanbesteden'. Het brengt met zich mee dat er nieuwe aanbieders toetreden tot het regionale zorglandschap. Het is van belang om goed te toetsen en monitoren of de nieuwe aanbieders voldoende kwaliteit leveren en aan de voorwaarden (blijven) voldoen. Dit vraagt om inzet vanuit de inkooporganisatie. Er zal onderzocht worden of deze taak gezamenlijk met de 21 gemeenten vormgegeven kan worden (*NB: dit hangt mede af van de vraag of we één uniform contract met de 21 gemeenten aangaan.*) Door de capaciteit op dit terrein gezamenlijk te organiseren, kan er meer nadruk in de komende periode komen te liggen op kwaliteit en beleving.

- Handhaving:

In het verlengde van contractbeheer en -management, ligt de noodzaak om contracten te handhaven. In een nader plan van aanpak willen we komen tot maatregelen in de preventieve en repressieve sfeer. Goed toezicht gaat én over vooraf helderheid bieden én over sancties treffen als dat nodig is. Dit heeft niet alleen betrekking op de gecontracteerde aanbieders, maar ook over Pgb-aanbieders.

Lokale ontwikkeling toegang en algemeen toegankelijke jeugdhulp

In 2017 is in het kader van de opbouw van de nieuwe Peelsamenwerking een vergaande doorontwikkeling ingezet op de (toegang van de) algemeen toegankelijke jeugdhulp. De lokale gebiedsteams worden met een hoge mate van pluriformiteit samengesteld, zoveel mogelijk expertise komt 'aan de voorkant' beschikbaar. Op basis van de aanwezige expertise en individuele competenties in de gebiedsteams én op basis van specifieke kengegevens van de problematieken per gemeente/gebied,

wordt per gebiedsteam de meest wenselijke basiscapaciteit (kwalitatief en kwantitatief) bepaald. Daar waar nodig en wenselijk worden specifieke functies of expertise die niet op het niveau van een gebiedsteam kan worden georganiseerd, gezamenlijk in Peelverband georganiseerd. Dit leidt vanaf 1-1-18 tot nieuwe en duurzame contracten met de betrokken (veelal regionaal georganiseerde) instellingen, die de jeugdprofessionals en aanvullende expertise leveren.

Beleidsmatige samenwerking op Peelniveau

In het bedrijfsplan van de per 1-1-17 gestarte uitvoeringsorganisatie Peelgemeenten zijn de beleidstaken Jeugd verdeeld tussen de gemeenten (preventief jeugdbeleid, toegang en algemeen toegankelijke ondersteuning) en de uitvoeringsorganisatie (inkoop en administratieve processen in het kader van individuele jeugdhulp; alsmede bovenlokale beleidstaken). De uitvoeringsorganisatie zal in 2018 de actualisering van de verordening en nadere regels voor de jeugdhulp ter hand nemen.

Daarnaast vraagt de transformatie van het jeugdhulpstelsel om beleidssturing op diverse niveaus. Inkoop, toegang, beleid en uitvoering vragen om nauwe verbinding. In 2018 dient er verder vormgegeven te worden aan een zo doelmatig mogelijk organisatie van de beschikbare capaciteit.

Transformatie

In de afgelopen jaren lag de nadruk vooral op de transitie van de jeugdhulp: een bestuurlijke en financiële decentralisatie van zorgtaken richting gemeenten. Het borgen van de wettelijke veranderingen, het bieden van continuïteit en het inrichten van de ondersteunende werkprocessen rond de overgang stonden centraal.

De transitie gaat gepaard met het streven naar een omslag, de transformatie van de jeugdzorg: een breed gedragen inhoudelijke vernieuwing van de jeugdhulp, zodat de beleidsdoelen van de decentralisatie worden gerealiseerd.

In de Jeugdwet staan de volgende transformatiedoelen centraal:

1. Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden (eigen kracht) van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk;
2. Demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen;
3. Eerder de juiste hulp op maat te bieden om het beroep op dure gespecialiseerde hulp te verminderen;
4. Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'; door ontschotting van budgetten ontstaan meer mogelijkheden voor betere samenwerking en innovaties in ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en gezinnen;
5. Meer ruimte voor professionals om de juiste hulp te bieden door vermindering van regeldruk; betrokken professionals die sociale netwerken in de omgeving van het gezin weten in te schakelen en die kunnen samenwerken met vrijwilligers en familieleden en hun kracht weten te benutten.

Bron: memorie van toelichting Jeugdwet

Een aantal transformatiedoelen hebben reeds een uitwerking gevonden in de Peelgemeenten. Zo zijn er als vrij toegankelijke voorziening lokale gebiedsteams ingericht, waarin jeugd- en gezinscoaches (voorheen opvoedondersteuners en jeugd- en gezinswerkers genoemd) zorgen voor hulp op maat, licht waar mogelijk en zwaar waar nodig, dicht bij de inwoner en zijn netwerk. De basis staat. Daarnaast zal middels de implementatie van de nieuwe PDC en de onderliggende inhoudelijke beschrijvingen en kwaliteitseisen van de zorgproducten steeds meer zicht op de zorgvraag van de inwoner en de inrichting van het zorglandschap ontstaan.

De voorwaarden om te komen tot inzicht zijn afgelopen jaren tot stand gekomen, de komende jaren is het zaak om op basis van ontstane inzichten de complete keten van jeugdhulp verder vorm te geven volgens de transformatiedoelen zoals geformuleerd in de Jeugdwet. Dit is een taak voor zowel gemeenten als aanbieders, die zowel lokaal als op het niveau van de Peelgemeenten en daarnaast ook op het niveau van Zuidoost Brabant om invulling vraagt.

2.3 Participatie

Algemeen

Senzer voert voor de 7 deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Atlant De Peel de Participatiewet uit. Het doel van deze wet is om meer mensen, dus ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. Concreet ondersteunt Senzer werkzoekenden/uitkeringsgerechtigden richting arbeidsinschakeling en daar waar nodig verstrekt zij inkomensondersteuning als vangnet. De activiteiten van Senzer zijn sterk gericht op het versterken van de regionale arbeidsmarkt. De vraag van werkgevers staat centraal en een optimale beantwoording is cruciaal om uiteindelijk meer mensen aan het werk te krijgen. Het vertrekpunt is dat iedereen naar vermogen meedoet. Dit meedoen is niet vrijblijvend, maar wordt wel afgestemd op de individuele situatie. Maatwerk staat dus voorop en belangrijk is de intrinsieke motivatie van mensen.

Bij het aan de slag krijgen van mensen staat het maximaal plaatsen van werkzoekenden in reguliere al dan niet gesubsidieerde banen centraal. Bejegening van werkzoekenden, werkgevers, netwerkpartners en eigen medewerkers spelen hierbij een bepalende rol en zijn van invloed op elk aspect van het functioneren van Senzer.

Naast een regionale toegang tot de dienstverlening van Senzer, is ook een lokale toegang gewaarborgd door zowel participatiecoaches als inkomensconsulenten lokaal te huisvesten binnen de gebiedsteams van de deelnemende gemeenten. Hierdoor kan de dienstverlening dicht bij huis plaatsvinden en is een directe afstemming en intensieve samenwerking met andere lokale partners binnen het Sociaal Domein mogelijk.

Ontwikkelingen 2018 – 2021

1. Minder regelgeving/deregulering

Minder regeldruk en een effectievere dienstverlening moeten de weerstand bij burgers, bedrijfsleven, instellingen, gemeenten en medewerkers Senzer verminderen. Het uiteindelijke doel is dat efficiënter wordt gewerkt tegen een lagere kostprijs en een hogere uitstroom naar werk wordt bereikt. Senzer gaat werken volgens het principe van de “omgekeerde toets”. Door meer te kijken naar de geest van de wet, wordt oplossingsgericht denken en het leveren van maatwerk gestimuleerd. Naast deze andere werkwijze worden verordeningen opnieuw bezien/voorbereid en worden uitsluitend kaderstellende uitgangspunten hierin opgenomen.

2. Professionalisering vakmanschap

Binnen een professionele organisatie wordt talent benut, wordt gewerkt vanuit wederzijds respect en staat de eigen verantwoordelijkheid van de professional voorop. Senzer streeft hierbij naar een cultuur waarin effectiviteit van gedrag toeneemt evenals de doelstelling om meer uitstroom te realiseren. Medewerkers gaan hiertoe een opleiding volgen en er wordt een werkgroep geformeerd, bestaande uit medewerkers van Senzer en de deelnemende gemeenten, die op zoek gaat naar juiste en meetbare parameters en prestatie-indicatoren ten aanzien van de resultaten van Senzer.

3. Uitgaan van wat mensen wél kunnen

Belangrijk is dat talenten worden benut. Er moet meer uitgegaan worden van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Handhaving vindt vervolgens plaats wanneer het vertrouwen is geschaad. Uitgangspunt is dat handhaving positief bijdraagt aan de uitstroomdoelstellingen. Het beleid zal hiertoe zodanig vormgegeven worden, zodat een optimale speelruimte voor de professional mogelijk is.

4. Werkzoekenden/uitkeringsgerechtigden in relatie tot vrijwilligerswerk

De Participatiewet kijkt, anders dan voorheen, naar arbeidsvermogen van werkzoekenden. Van arbeidsvermogen is sprake als de loonwaarde tenminste 30% bedraagt. Personen met arbeidsvermogen worden toegeleid naar passende arbeid. Personen zonder arbeidsvermogen (<30%), worden voor een zinvolle dagbesteding overgedragen aan de WMO-partners. Reden hiervoor is dat Senzer gericht is op werk. Bij de WMO-partners is juist expertise aanwezig om passende dagbestedingen te vinden. Een warme overdracht zal hiertoe plaatsvinden naar de lokale gebiedsteams. Om te beoordelen in hoeverre in het individuele geval sprake is van arbeidsvermogen, wordt het uitkeringsbestand Maatschappelijke Deelname door Senzer opnieuw gescreend.

5. We gaan voor werk

Uitgangspunt is dat werk voor uitkering gaat. In de praktijk echter blijkt dat werken niet altijd loont. Dit komt doordat diverse inkomensondersteunende maatregelen wegvallen, zoals huurtoeslag, kinderopvangtoeslag, Individuele Inkomenstoeslag, bijzondere bijstand en kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Dit is de zogenoemde armoedeval-problematiek. Deze problematiek belemmert de weg naar werk en uitstroom uit de uitkering. Het gemeentelijk armoedebeleid is daardoor mede bepalend voor de uitstroomresultaten van Senzer.

Naast volledige uitstroom is het van belang om werkzoekenden/ uitkeringsgerechtigden die dit niet kunnen, worden begeleid naar parttime werk. Vaak is dit een eerste opstap naar een volledige baan. Daarnaast worden zij op deze manier gestimuleerd om te participeren in de maatschappij.

6. Ambitie instroom/uitstroom

De ambitie is om het instroompercentage te beperken van 37% in 2018 naar 35% in 2021 en het uitstroompercentage te laten stijgen van 36% in 2018 naar 37% in 2021. Hiertoe wordt het proces van de uitkeringsaanvraag sterk vereenvoudigd. Uitgangspunten zijn onder andere dat alleen strikt noodzakelijke gegevens worden opgevraagd en dat sprake is van een eenmalige uitvraag. Meer maatwerk zal worden toegepast. Persoonlijk contact bij de start van het aanvraagproces is hierbij belangrijk.

7. Werkgelegenheid VSO/PRO/Entree schoolverlaters en Nuggers

Een groot deel van de groep schoolverlaters Voortgezet Speciaal Onderwijs, Praktijkonderwijs en MBO 1 (VSO/PRO/Entree) schoolverlaters en Vroegtijdige schoolverlaters zijn onvoldoende in staat de weg naar werk te vinden. Om werkloosheid onder deze groep te bestrijden, wordt voor deze groep gedurende 23 maanden Loonkostensubsidie (LKS) ingezet. Na afloop van deze periode worden de tijdelijke contracten bij goed functioneren omgezet in vaste dienstverbanden, met behoud van LKS. Wegens het ontbreken van voldoende middelen wordt aan overige Nuggers vanaf 2018 geen LKS meer verstrekt, maar alleen de basisdienstverlening aangeboden.

8. Beschut werken

Het Ministerie van SZW legt gemeenten jaarlijks een taakstelling op ten aanzien van het aantal te realiseren beschutte werkplekken. Het UWV draagt zorg voor de indicatiestellingen en Senzer voor de plaatsingen. Hiertoe zijn binnen de arbeidsmarkregio budgetten gebundeld en ondergebracht bij Senzer. Bij voldoende indicaties gaan uitkeringsgerechtigden voor op Nuggers.

9. Lokale projecten

Naast de reguliere dienstverlening van Senzer, zijn er vanuit de deelnemende gemeenten diverse lokale initiatieven ontwikkeld, gericht op toeleiding naar de arbeidsmarkt. Senzer steekt hierbij in op volledige participatie in de lokale gebiedsteams en sluit zoveel mogelijk aan bij de lokale infrastructuur van de

zeven gemeenten. Succesvolle lokale projecten worden, mits alle deelnemende gemeenten dezelfde aanpak willen toepassen, binnen de reguliere dienstverlening van Senzer opgenomen.

10. Statushouders

Statushouders vormen een aparte groep die specifieke aandacht en begeleiding nodig heeft. Senzer pakt 30% van de statushouders vanaf het eerste moment op in een traject gericht op toeleiding naar werk middels intensieve begeleiding, waarbij Senzer een sterke verbinding met lokale initiatieven zoekt. Het inburgeringstraject word dus niet meer (zoals voorheen) afgewacht, maar gelijk bij binnenkomst wordt een traject naar werk gestart. Is dit niet mogelijk, dan wordt op maatschappelijke deelname ingezet. Het plan van aanpak statushouders Senzer uit 2016 is uitgangspunt voor de uitvoering.

Gevolgen voor het lokale beleidskader

Het regionale beleidskader van Senzer heeft op sommige terreinen direct gevolgen voor het lokale beleidskader van individuele gemeenten. Bijvoorbeeld:

Door meer nadruk te leggen op maatwerk en uit te gaan van de geest van de wet, is het mogelijk om bij het zoeken van de juiste oplossing meer dan voorheen afstemming te zoeken met het lokale gebiedsteam.

- De overdracht van personen zonder of met een zeer beperkt arbeidsvermogen naar WMO-partners zorgt ervoor dat duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over wederzijds regie en overdracht personen.
- Ten aanzien van statushouders is het van belang dat een intensieve samenwerking en afstemming met vluchtelingenwerk tot stand komt, om te voorkomen dat begeleiding contraproductief is. Daarnaast is een sterke verbinding met lokale initiatieven noodzakelijk.
- Andersom heeft de wijze waarop individuele gemeenten hun armoedebelief inrichten directe invloed op de incentive om te gaan werken, en daarmee de uitstroombansen van mensen.
- Vandaar dat diverse ontwikkelingen die regionaal spelen terug kunnen komen in het lokale beleidskader Sociaal Domein.

2.4 BMS (Bijzondere bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening)

Aanleiding

Het regionaal beleidskader schulddienstverlening Peel 6.1 is vastgesteld over de periode 2014 - 2018. Dit beleidskader is in 2018 aan een (inhoudelijke) herziening toe. Bovendien is er behoefte om dit beleidskader te verbreden naar Bijzondere bijstand en Minimaregelingen. Het betreft een beleidskader/uitvoeringsprogramma voor alle Peelgemeenten.

Doelen en subdoelen 2018-2022

A. Regionale samenwerking.

1. Harmonisatie en deregulering van BMS beleid
2. Maatwerk vormt het uitgangspunt bij de uitvoering BMS
3. Gemeenschappelijke inkoopstrategie collectieve aanvullende verzekering (CAV) 2019 ev. jaren

B. Bieden van een samenhangend financieel vangnet voor inwoners die (tijdelijk) financiële ondersteuning nodig hebben.

1. Een klantgerichter en doeltreffender inkomensondersteuning beleid
2. Intensivering dienstverlening BMS aan doelgroep statushouders
3. Intensivering dienstverlening BMS aan doelgroep gezinnen met (dreigende) schulden

C. Minder inwoners met problematische schulden.

1. Inwoners met schulden worden beter doorgeleid naar de bovenlokale schuldregeling.
2. Het versterken financiële zelfredzaamheid voor inwoners met (dreigende) schulden.
3. Vroeg signalering als preventiemiddel
4. Integrale dienstverlening gericht op preventie armoede en schulden
5. Schulddienstverlening doelgroep ZZP-ers
6. Schulddienstverlening doelgroep jongeren

Resultaten 2018 -2022

A. Regionale samenwerking:

1. Het regionaal beleidskader schulddienstverlening (herijking) is gereed in 2018.
2. Het beleid schulddienstverlening en bijzondere bijstand is in 2020 gedereguleerd en geharmoniseerd.
3. Maatwerkmeting maakt in 2018 onderdeel uit van de management-rapportage BMS.
4. De inkoopstrategie Collectieve aanvullend verzekering is bepaald in 2018.

B. Bieden van een samenhangend financieel vangnet voor inwoners die (tijdelijk) financiële ondersteuning nodig hebben.

1. Minder administratieve lasten voor inwoners met een laag inkomen in 2018.
2. Deregulering en harmonisering bijzondere bijstand is in 2018 gereed, met extra aandacht voor gezinnen met kinderen en voor statushouders.

C. Minder inwoners met problematische schulden.

1. Reguliere regionale afstemming en samenwerking tussen 1e en 2e lijn

- schulddienstverlening lokaal en bovenlokaal (doorlopend)
2. Uitbreiding instrumenten voor lokale financiële dienstverlening (doorlopend)
 3. Projectaanpak vroegsignalering volgens de 'eropaf' methode (verzamelen, bundelen signalen verhuurders, energieleveranciers, CZ en 'lokaal eropaf') is medio 2019 gereed.
 4. Er is 1-1-2019 een vangnet bij schulden gericht op ZZP-ers.
 5. Er is 1-1-2019 een vangnet bij schulden gericht op jongeren.

Acties 2018 (beslispunten)

A. Regionale samenwerking

1. Regionaal beleidskader schulddienstverlening vaststellen.
2. Beleidsregels schulddienstverlening vaststellen.
3. Bijzondere bijstandsbeleid vaststellen.
4. Maatwerk meting in de managementrapportages en interne controle zichtbaar maken.
5. Voorstel inkoop en contracteren CAV opstellen.

B. Bieden van een samenhangend financieel vangnet voor inwoners die (tijdelijk) financiële ondersteuning nodig hebben.

1. Inkomensverklaring afgeven (Senzer).
2. Starten met het inbedden van de omgekeerde toets in de uitvoering bijzondere Bijstand (Senzer).
3. Pilot Webshop starten (Somerens).
4. Mogelijkheid van inhoudingen en doorbetalingen vaste lasten bij bijstandsuitkeringen voor specifieke doelgroepen organiseren (Senzer)
5. Projectmatige aanpak vroegsignalering volgens 'vroeg eropaf methode' organiseren (coördinatie Lev groep Helmond).

C. Minder inwoners met problematische schulden.

1. Maandelijks afstemmingsoverleg met lokale welzijnsinstellingen en bovenlokale uitvoering organiseren.
2. Kennisdeling 2-4 maal per jaar tussen uitvoerders schulddienstverlening lokaal, uitvoerders toegang sdv. en uitvoerders bovenlokaal sdv. organiseren.
3. Voorstel inkoop financiële producten (o.a. budgetbeheer en budgetcoaching) die ingezet kunnen worden tbv. lokale schulddienstverlening.
4. Maatwerk bijzondere bijstand ter voorkoming van schulden (Senzer).

Initiatiefnemer(s)

Peelgemeenten is aanjager en bewaker van de doelen, resultaten en diverse actiepunten.

Peelgemeenten is initiatiefnemer ten aanzien van beleidsvoorstellen met betrekking tot beleid en uitvoering BMS.

Peelgemeenten is contractbeheerder met betrekking tot het CAV en Senzer (uitvoering bijzondere bijstand).

Kernpartners

Kernpartners voor BMS zijn de gemeenten Asten, Deurne, Someren, Gemert-Bakel en Laarbeek, Senzer en de lokale welzijnsinstellingen.

2.5 Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen

Het bieden van Beschermd Wonen en Opvang

Vanuit de Wmo 2015 hebben we de taak gekregen om onderdak en begeleiding te bieden aan onze inwoners die niet of niet voldoende in staat zijn zich zelfstandig te handhaven in de maatschappij. We doen dit door middel van de maatwerkvoorzieningen Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Maatschappelijke opvang is de opvang voor dak- en thuislozen, inclusief gezinsopvang en de opvang voor zwerfjongeren. Beschermd wonen is er voor inwoners met psychische of psychiatrische aandoeningen die zorg en toezicht nodig hebben in een beschermende woonomgeving. Beide maatwerkvoorzieningen zijn gericht op - indien nodig - het stabiliseren van de leefsituatie en het bevorderen en herstellen van zelfredzaamheid en participatie en daarmee op het (weer) zelfstandig laten wonen van onze inwoners. Beiden hangen nauw samen. Het gaat grotendeels om dezelfde soort zeer kwetsbare mensen die tijdelijk niet zelfstandig (kunnen) wonen.

Transformatie beschermd wonen

In de afgelopen jaren is, samen met onze partners, hard gewerkt aan de transformatie van Beschermd Wonen, het toekomstbestendig maken en aansluiting vinden op het Wmo gedachtegoed. Dit betekent dat het ook voor deze doelgroepen de wens is dat ze mee kunnen doen in de samenleving (sociale inclusie) en dat we maatwerk bieden in de ondersteuning. De ondersteuning is gericht op stabilisatie, het leren hanteren van de problematiek, het naar vermogen zichzelf ontwikkelen, participatie en zingeving. Dit sluit aan bij de landelijke visie zoals geformuleerd in het rapport van de Commissie Dannenberg "Van beschermd wonen naar een beschermd thuis"¹. Ook binnen de Maatschappelijke Opvang werken we vanuit het Wmo gedachtegoed.

Centrumgemeente Helmond

Tot 2020 is Helmond als centrumgemeente financieel verantwoordelijk voor Beschermd wonen en de Maatschappelijke opvang in de Peelregio (Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren). Vanaf 2020 vindt een decentralisatie plaats en ontvangen alle gemeenten geld voor taken op het gebied van opvang en bescherming, op basis van een nieuw objectief verdeelmodel. We bepalen met elkaar – op basis van een plan van aanpak- in de komende twee jaar wat we gezamenlijk (centraal) blijven organiseren en wat we lokaal invullen en oppakken. Onderdeel van het plan van aanpak moet daarmee zijn de samenwerkingsvorm, de rollen, taken en ieders verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Hiermee geven we invulling aan de opdracht van het Rijk aan de gemeenten om hiervoor een regionaal plan op te stellen².

Ambities

De volgende ambities zijn richtinggevend in de uitvoering én bij de uitwerking van het plan van aanpak:

1. Versterking preventie:

We voorkomen zoveel mogelijk dat inwoners een beroep moeten doen op de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Dit doen we door (betere) signalering, ketenregie, het (eerder) inzetten van ondersteuning, (snellere) aanpak van schulden, het voorkomen van huisuitzetting

¹ Het rapport vindt u hier: https://vng.nl/files/vng/van-beschermd-wonen_20151109.pdf

² Zoals geformuleerd in de Kamerbrief van VWS over de ontwikkelingen in de zorg voor en ondersteuning aan mensen met psychische aandoeningen, [kenmerk 1081602-160228-CZ](#) (d.d. 18 januari 2017).

en het creëren van laagdrempelige ontmoetings- en inloopmogelijkheden. Daarnaast blijven we Bemoeizorg³ inzetten en preventief actief om middelengebruik (alcohol en drugs) te beperken.

2. *Stabilisatie, herstel, ontwikkeling en doorstroom.*

Als inwoners toch een beroep moeten doen op de Maatschappelijke Opvang of het Beschermd Wonen, dan zijn deze diensten gericht op stabilisatie en herstel, ontwikkeling en versterking van de zelfredzaamheid en participatie, zodat doorstroom van intramuraal naar extramuraal en/of naar lichtere vormen van ondersteuning kan plaatsvinden. We streven ernaar dat deze inwoners zoveel als mogelijk de eigen regie hebben en zoveel als mogelijk gewoon kunnen meedoen in de maatschappij (inclusie). Hierbij streven we er naar dat mensen zoveel mogelijk terugkeren naar de regio of gemeente van herkomst omdat zij daar de beste slagingskansen hebben.

3. *Uitstroom en consolidatie:*

Als inwoners weer zelfstandig (*met begeleiding*) kunnen wonen en deelnemen in de maatschappij, is het belangrijk dat zij snel een beroep op ondersteuning kunnen doen als terugval dreigt, dat er snel kan worden opgeschaald of dat er een zekere mate aan ondersteuning als vangnet beschikbaar is. Deze zorg en ondersteuning dient terugval te voorkomen. Bij uitstroom uit Beschermd wonen kan in eerste instantie extra begeleiding nodig zijn, bij het (begeleid) zelfstandig wonen. Dit zien we als een investering in het laten slagen van het (begeleid) zelfstandig wonen. Het is hiervoor noodzakelijk dat in iedere gemeente voldoende betaalbare woningen beschikbaar zijn.

4. *Een beschermende woonomgeving voor hen die dit nodig hebben.*

Een deel van onze inwoners zal vanwege structurele onoplosbare beperkingen altijd een beroep moeten kunnen doen op die veilige beschermende woonomgeving. Zij kunnen hierop rekenen. Wel ambiëren wij dat in een dergelijke woonomgeving bewoners zo veel mogelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij en dat men wel woont op basis van "scheiden wonen en zorg". Als regio zijn we verantwoordelijk voor een adequaat voorzieningenniveau voor zowel de Maatschappelijke opvang als Beschermd Wonen.

2.6 Verbinding Integrale Veiligheid

Het Integraal Veiligheidsbeleid wordt ontwikkeld op basis van de methode Kernbeleid veiligheid van de VNG. Er wordt een analyse gemaakt van alle veiligheidsthema's op vijf veiligheidsvelden.

Deze veiligheidsvelden zijn:

1. Veilige woon- en leefomgeving
2. Bedrijvigheid en veiligheid
3. Jeugd en veiligheid
4. Fysieke veiligheid
5. Integriteit en veiligheid.

Bij de analyses op de veiligheidsthema's wordt door de gemeente(n) gebruik gemaakt van de beschikbare politiegegevens, een probleemanalyse van het basisteam Peelland van de politie (jaarverslag en jaarplan),

³ Bemoeizorg is een methodiek om zorgwekkende zorgmijders te signaleren, traceren, verleiden en aanhaken naar passende zorg of zelfstandigheid. Deze dienst wordt geleverd door een multidisciplinair team waarbij expertise wordt ingebracht vanuit psychiatrie en verslavingsdeskundigheid.

het regionaal veiligheidsplan Oost-Brabant (gemeente, politie en OM), de resultaten van de meeste recente veiligheidsmonitor en aanvullende gesprekken met partners, collega's en burgers.

Het resultaat van het analysewerk wordt als concept voorgelegd aan de gemeenteraden en/of -commissies, waarna de prioriteiten werden vastgesteld.

Ambitie

Sturen op een solide en effectief veiligheidsbeleid, waarbij wordt samengewerkt tussen gemeenten, partners en inwoners, daar waar het meer veiligheid oplevert. Gericht op het bereiken van minder criminaliteit, minder overlast, minder onveiligheidsgevoelens en een acceptabel niveau van fysieke veiligheid.

Prioriteiten

In de Kadernota Integrale Veiligheid (IVB) Peelland 2015-2018 zijn voor de gemeente Asten de navolgende onderwerpen geprioriteerd: geweld, woninginbraken, overlast gevende jeugd en jeugdgroepen, criminele jeugd, drank –en drugsoverlast, woonoverlast, zorg voor arbeidsmigranten, verkeersveiligheid en georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Ook onderwerpen zoals radicalisering, overlast verwarde personen en mensenhandel krijgen de aandacht.

Beleidsuitgangspunten

De uitgangspunten in de Kadernota IVB Peelland 2015-2018 zijn de navolgende:

1. Aan veiligheid werk je samen
2. Voorkomen is beter dan genezen
3. Burgers betrekken en eigen verantwoordelijkheid
4. Integere overheid
5. Informatie gestuurd werken.

De Kadernota IVB Peelland 2019-2022 moet nog worden opgesteld.

Raakvlakken Veiligheid Sociaal Domein

Veel van de geprioriteerde onderwerpen en de beleidsuitgangspunten liggen op het snijvlak Veiligheid en Sociaal domein. Het domein Veiligheid maakt nadrukkelijk onderdeel uit van het Sociaal Netwerk Asten (SNA). De decentralisaties in het sociale domein werken immers op allerlei manieren door in het veiligheidsdomein en het werk van Openbare Orde en Veiligheid (OOV).

Raakvlakken zijn:

- wijkgericht werken: de integrale samenwerking tussen zorg –en veiligheidspartners, waarbij gestimuleerd wordt ook de veiligheidspartner (politie/wijkagent) vroegtijdig te betrekken (vroeg signalering, preventie), alsmede een integrale probleemanalyse met een persoons-, systeem-, en gebiedsgerichte aanpak bij complexe problematiek;
- het functioneren van het Veiligheidshuis: het Veiligheidshuis voert de persoonsgerichte aanpak (PGA) uit en geeft ook 'meer generiek' vorm en inhoud aan de aanpak van 'complexe casuïstiek' (COM), waarvoor met de decentralisaties nieuwe mogelijkheden zijn ontstaan;
- het belang van tijdig afstemmen en opschalen naar het Veiligheidsdomein en/of het Veiligheidshuis; cruciaal is een heldere opschalings- lijn (AVE: aanpak voorkoming escalatie) waarbij ook de bestuurlijke verantwoordelijkheden van college en burgemeester worden vastgelegd;

- de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling: dit deelterrein is nadrukkelijk veranderd door de introductie van 'Veilig Thuis'; signalering en een integrale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling op het snijvlak van veiligheid en zorg blijft onverminderd belangrijk;
- taken rond het gedwongen kader van het jeugdstelsel: deze onderdelen van het jeugdstelsel liggen bij uitstek op het snijvlak van veiligheid en zorg. Jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR) vergt een goede samenwerkingsmodus tussen de Gecertificeerde Instellingen (GI's), het lokaal sociaal domein en veiligheid;

Regie

Door de decentralisaties in het Sociaal domein hebben gemeenten nu de integrale regie op kwetsbare jeugdigen en volwassenen. De gemeente kan veel directer dan voorheen regie voeren op passende combinaties van preventieve, curatieve en repressieve maatregelen.

Het is evident dat de decentralisaties in het sociale domein goede kansen bieden voor een effectievere gezamenlijke aanpak van complexe zorg- en veiligheidsvraagstukken vanuit het sociale domein en het veiligheidsdomein. De gemeente heeft immers de regie over zowel veiligheid als zorg 'in huis'.

De verbindingspunten tussen de beide domeinen vragen hierbij bijzondere aandacht. Zorg –en veiligheidsvraagstukken kunnen vroegtijdiger en integraler worden aangepakt. Het Beleidsplan Sociaal Domein en het Integraal Veiligheidsbeleid spelen hierbij een ondersteunende rol spelen.

Aandachtspunten

Duidelijk is dat de navolgende onderwerpen (ook) gedurende de aankomende beleidsperiode de aandacht (blijven) krijgen:

1. Borging samenwerking veiligheidsdomein en sociaal domein
2. Effectieve geïntegreerde aanpak van complexe casuïstiek
3. Een goed werkende, 'integrale' op- en afschalingsstructuur (AVE)
4. Jeugd en veiligheid: het 'gedwongen kader'
5. Veilig Thuis
6. Privacy en informatiedeling

2.7 Financieel kader uitvoeringsorganisatie Peelgemeenten en Senzer

Uitvoeringskosten Peelgemeenten	Begroting 2018
Wmo - lokaalgebiedsteam	173.000
Wmo	331.200
Jeugd	77.600
Bijzondere Bijstand	77.300
Minimabeleid	46.300
Schulddienstverlening	112.300
Totaal uitvoeringskosten Peelgemeenten	817.700

Uitvoeringskosten Senzer	Begroting 2018
Participatie	666.299
Totaal uitvoeringskosten Senzer	666.299

Hoofdstuk 3

Beleidskader lokaal sociaal domein

3.1 Lokaal sociaal netwerk

Visie

De kern van het beleidskader 2015 tot en met 2017 is gevormd vanuit de visie dat een sterk ontwikkeld lokaal netwerk ertoe bijdraagt dat inwoners minder afhankelijk worden en/of zijn van individuele ondersteuning vanuit de regionale uitvoeringsorganisatie. Juist toen de regionale samenwerking Peel 6.1 transformeerde naar de Peelgemeenten werd het grote belang om de lokale uniciteit en de lokale behoeften en kansen als uitgangspunt te nemen vorm gegeven door de uitvoering met lokale gebiedsteams. Dit vraagt niet alleen ruimte voor lokaal maatwerk in beleid, maar eveneens in de uitvoering.

Informele ondersteuning van inwoners, zoals mantelzorg, vrijwilligerswerk en burenhulp en initiatieven van inwoners zijn de kracht binnen het lokale netwerk. We hebben dit lokaal netwerk ruimte gegeven en indien nodig ondersteund. Het netwerk levert een wezenlijke bijdrage in het bevorderen van het welzijn van onze inwoners. Het biedt inwoners autonomie en de kans om in de eigen omgeving oud te worden. Daarnaast voorkomt het regelmatig noodzakelijke inzet van (duurdere) zorgvoorzieningen. Kenmerkend voor het lokale netwerk is de vrije toegankelijkheid. Het biedt oplossingen voor eenvoudige en vaak enkelvoudige hulpvragen op het vlak van welzijn en wonen.

Bij meervoudige en complexere hulpvragen is opschaling gewenst. Maatwerkvoorzieningen en de inzet van specialisten bieden dan een oplossing, zoals jeugdhulp, gespecialiseerde ondersteuning of maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Dit geldt eveneens voor maatwerkvoorzieningen als de huishoudelijke ondersteuning en de begeleiding, waarbij niet altijd sprake is van een meervoudig en complex karakter.

Lokale toegang voor burgers met een ondersteuningsvraag

De toegang voor burgers met een ondersteuningsvraag is in iedere gemeente ingericht naar de eigen lokale wensen en afhankelijk van de lokale situatie.

Belangrijk voor het lokale netwerk is dat het zichtbaar en toegankelijk is en dat zowel informele verbanden als formele/professionele organisaties onderdeel uitmaken van het netwerk.

In Asten is het Steunpunt Guido Asten een herkenbare vindplaats (het vroegere Wmo loket in de Beiaard) en een laagdrempelig aanspreekpunt voor de burgers van Asten. Het steunpunt is ook de basis van waaruit het sociaal netwerk actief bediend wordt. Het steunpunt benadert actief het lokale informele veld om burgers laagdrempelig hun vraag te laten stellen. Belangrijke signaleerders zoals de wijk- en de dorpsondersteuner vormen een hecht verband met het steunpunt. Op deze manier kunnen de eenvoudige vragen direct opgepakt worden en binnen een kort tijdsbestek afgehandeld worden. Daar waar in het Steunpunt duidelijk wordt dat de vraag meervoudig of complexer is kan meteen een huisbezoek gepland worden. Vanuit het huisbezoek kan er breed gekeken worden wat de burger nodig heeft en welke organisatie de regie kan oppakken om deze cliënt zo goed mogelijk in zijn of haar eigen kracht te zetten. Dit kunnen verenigingen, burgerinitiatieven, maar ook de professionele kernpartners zijn zoals LEV, GGZ, etc.

Het Steunpunt Guido Asten biedt informatie en advies op alle levensgebieden.

Burgers kunnen met alle vragen binnen lopen, samen met de burger formuleren zij zijn of haar hulpvraag. Daarbij wordt uit gegaan van de eigen kracht en daar waar nodig bieden de medewerkers van het Steunpunt extra ondersteuning om de burger weer verder te helpen.

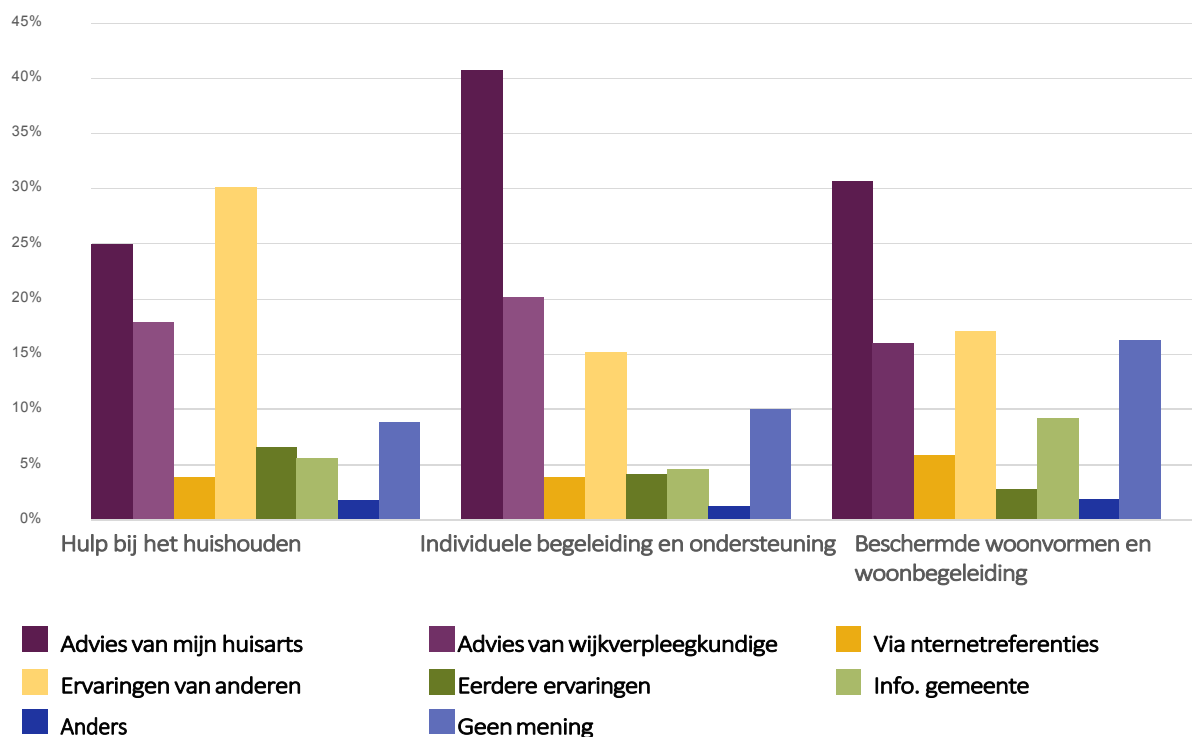
Voor vindplaatsen (scholen, verenigingen, burgerinitiatieven, huisartsen, etc) is het Steunpunt een centraal aanspreekpunt. De mensen op de vindplaatsen kunnen gebruik maken van de expertise van het steunpunt en waar nodig door verwijzen.

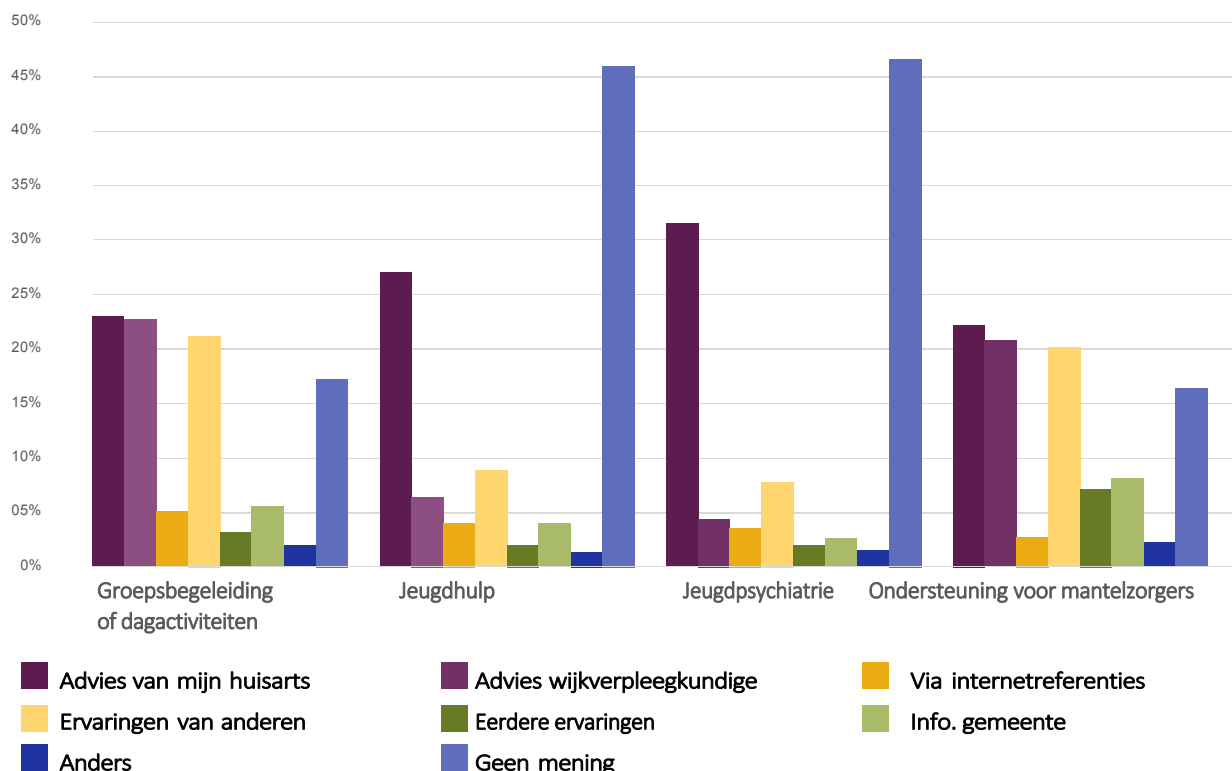
Naast het steunpunt vinden burgers ook hun weg via de vrijwilligersorganisaties en de bekende burgerinitiatieven in het Sociaal Netwerk Asten.

Door de goede en intensieve samenwerking komen deze ook eerder in beeld bij de meer complexe en meervoudige vragen, waardoor voorkomen wordt dat er snel een beroep wordt gedaan op de inzet van (duurdere) zorgvoorzieningen.

Op deze manier wordt de informele ondersteuning van de burgers gestimuleerd en het lokale netwerk van gemeente Asten versterkt.

Naast het steunpunt en de partners in het Sociaal Netwerk Asten kunnen vragen ook op andere plekken binnen het lokaal sociaal domein gesteld worden. Te denken valt bijvoorbeeld aan scholen, huisartsen en andere (wettelijke) verwijzers. Van belang is het dan ook dat het steunpunt actief betrokken wordt bij de beantwoording en indicatiestelling, zodat de functie ook effect sorteert op de inzet van dure maatwerkvoorzieningen zoals in de jeugdhulp. Dat hier nog werk aan de winkel is, laten onderstaande figuren uit de ledenraadpleging 2017 van de Zorgboog zien. Bij alle voorzieningen is het advies van de huisarts doorslaggevend bij het kiezen van kwalitatief goede zorg of ondersteuning.

Ambitie

In het regionaal beleidskader (paragrafen 2.1.2 en 2.1.5) wordt reeds de invloed op de uitvoeringspraktijk benoemd van de wetgeving en de hierdoor benodigde gedetailleerdheid van (lokale) regelgeving. Geconstateerd wordt dat veel aandacht moet uitgaan naar kaders en regels (het systeem) waar de burgers vervolgens lang niet altijd voordeel van ondervinden.

In de lokale uitvoeringspraktijk is het nu juist van belang uit te gaan van de ondersteuningsvraag van de burger in zijn leefwereld, en niet uit te gaan van systeemdenken. In de 'mission statement' van het gebiedsteam, opgesteld tijdens de teamcoaching bijeenkomsten, is dit uitgangspunt en deze ambitie door het team als volgt geformuleerd:

Zie ook: <https://guido.asten.nl/>

Werkwijze

Uit ervaring weten we dat mensen vaak niet maar 1 vraag hebben; vaak spelen er meer vragen tegelijkertijd. Doordat 1 medewerker van steunpunt Guido Asten uw contactpersoon is, hebben we precies in beeld welke ondersteuningsbehoeften er zijn. Zonder dat u allerlei verschillende personen hoeft te spreken. Uw contactpersoon betreft vervolgens andere collega's van het team, als dat nodig is.

Specialisten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning

Ons team bestaat uit specialisten. Iedereen doet waar hij goed in is. Daarom zijn wij ook in staat de goede afwegingen te maken. We hebben niet alleen vertrouwen in elkaar, maar ook in u. U bent namelijk zelf degene die samen met ons de meest passende oplossing voor uw situatie kan vinden. We luisteren naar uw verhaal en hebben het beste met u voor.

Werken binnen kaders

Hoe graag we misschien ook zouden willen: wij beloven u geen gouden bergen. We beloven wel dat we ons zo goed mogelijk inspannen om u in uw behoeften te ondersteunen. Tegelijkertijd hebben wij natuurlijk ook onze eigen, persoonlijke grenzen. Daarnaast moeten we ons aan de wet houden en bestaande regels toepassen. Daar kunnen we niets aan veranderen. Binnen deze grenzen gaan wij aan de slag met uw ondersteuningsvragen.

Oplossingen binnen het sociaal netwerk

Wij hebben niet altijd alle oplossingen bij de hand. Werken met mensen betekent namelijk dat ook wij op sommige vragen niet direct een antwoord weten. We zijn betrokken bij u en bij ons werk. We zetten door om samen met u de beste oplossing te vinden. Hierbij kijken we eerst hoe uw eigen netwerk en de lokale organisaties u hierbij kunnen ondersteunen. Soms doen we dingen die we van tevoren niet bedacht hebben, omdat we situaties aantreffen die voor ons ook nieuw zijn. We blijven daarom met elkaar in gesprek over onze werkwijze. Als team doen we alles wat in onze macht ligt om u zo goed mogelijk te helpen.

Naast de primaire gerichtheid op de ondersteuningsvraag van de burger blijkt uit deze werkwijze ook dat er grenzen en regels zijn waarbinnen ondersteuningsvragen moeten worden opgelost. Naast juridische finetuning geven de regels ook mogelijkheden aan professionals om maatwerk te leveren. Meer stabiliteit in de regelgeving Wmo kan deze balans positief beïnvloeden, maar de lokale invloed hierop is beperkt.

Acties

In de komende beleidsperiode zullen wij de gewenste transformatie van de Wmo blijvend maatschappelijk agenderen in het lokaal sociaal netwerk (via de reeds gestarte ontwikkeltafels). Hierbij blijven wij de doelgroep van de Wmo niet als een aparte doelgroep bekijken, maar in samenhang met andere doelgroepen en de burgers van onze gemeente. Onze acties zijn erop gericht om samenhang aan te brengen, zowel in de vraag naar ondersteuning als ook in het aanbod. Anders blijven de bestaande 'verkoerde eilandjes' van doelgroepen bestaan, inclusief de versnippering bij de aanbieders.

Via ons subsidiebeleid en opdrachtgeverschap gaan wij stimuleren dat de lokale uitvoerende professionele instellingen en hun professionals inzetten op de gewenste ontwikkeling van het gebiedsteam waarin zij participeren. We bespreken gezamenlijk tussen alle partijen wat de nieuwe werkwijze is (primaire proces, houding, gedrag) en wat dit betekent voor individuele professionals (ook die van de Peelgemeenten).

Clëntervaringsonderzoek Wmo 2016

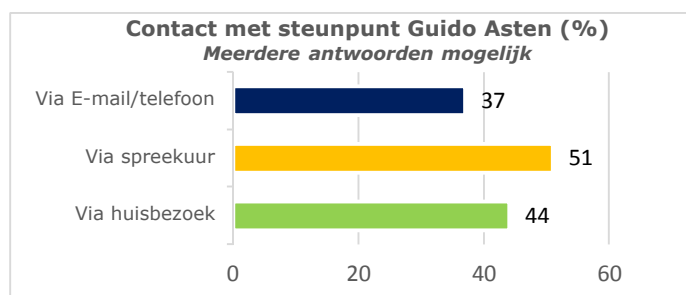
Rapportage klantervaring Wmo (CEO Wmo)

De Wmo verplicht de gemeente om jaarlijks te meten hoe cliënten de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning ervaren. De gemeente Asten heeft de GGD Brabant-Zuidoost gevraagd onderzoek te doen naar deze cliëntervaring. Hiertoe is gebruik gemaakt van de verplicht gestelde vragenlijst, die aan 874 cliënten is verstuurd. Uiteindelijk hebben 277 respondenten de vragenlijst ingevuld (respons 32%), waarvan 265 via post en 12 online. In deze rapportage worden de belangrijkste resultaten beschreven, waarbij onderscheid gemaakt is tussen vragen over het contact met steunpunt Guido Asten, het gebiedsteam Guido Asten en vragen over de ondersteuning. Ook m.b.t. het jaar 2015 is een CEO uitgevoerd; wanneer er sprake is van een significant verschil tussen de twee jaren, dan is dat in onderstaande rapportage beschreven.

Alle open antwoorden bij dit onderzoek zijn geanonimiseerd en toegevoegd aan de bijlagen van dit beleidsplan (bijlage 1).

Contact met steunpunt Guido Asten

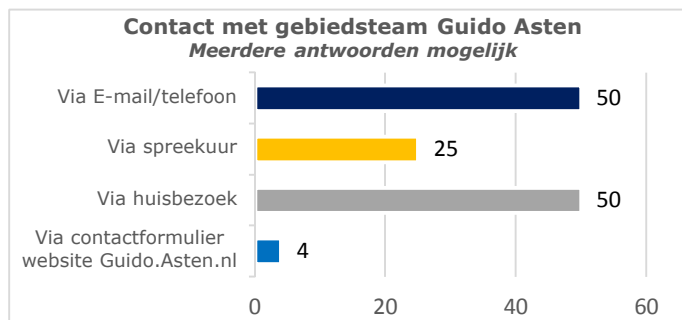
Ruim 60% van de Wmo cliënten kent het steunpunt Guido Asten. Hiervan heeft 70% ook daadwerkelijk contact gehad met dit steunpunt. In meer dan de helft van de gevallen verliep dit contact via het spreekuur in de Beiaard. In 2015 namen relatief meer mensen contact op met het steunpunt Guido Asten via het spreekuur (63%).

Van alle cliënten die contact gehad hebben met Guido Asten, wist 78% waar hij moest zijn met zijn hulpvraag. Het contact met het steunpunt wordt door de meeste cliënten als positief ervaren. Ongeveer 80% vindt dat hij snel werd geholpen. Een vergelijkbaar percentage voelt zich serieus genomen en geeft aan dat hij samen met de medewerker naar een oplossing heeft gezocht. In 2015 gaven iets meer mensen (88%) aan samen naar een oplossing gezocht te hebben.

Contact met gebiedsteam Guido Asten

Het gebiedsteam Guido Asten is bij 34% van de cliënten bekend. Hiervan heeft 78% ook daadwerkelijk contact gehad met het gebiedsteam. Dit contact verliep vooral via e-mail/telefoon en via een huisbezoek.

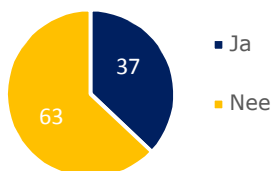

Onafhankelijk cliëntondersteuner

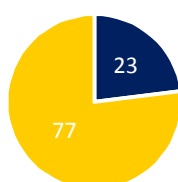
Ruim 60% van de cliënten wist niet dat gebruik gemaakt kon worden van een onafhankelijk cliëntondersteuner tijdens de contacten met Guido Asten. Dit is verbeterd t.a.v. 2015 toen nog 78% aangaf dit niet te weten.

Verder gaf 23% van de mensen aan graag gebruik te hebben willen maken van een cliëntondersteuner.

Wist u dat u gebruik kon maken van een cliëntondersteuner? (%)

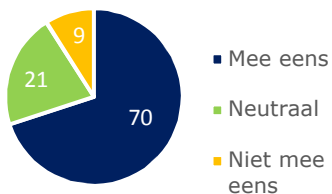
Had u gebruik willen maken van een cliëntondersteuner? (%)

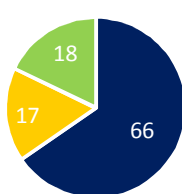
Kwaliteit van ondersteuning

Vergelijkbaar met 2015 vindt ruim twee derde (70%) van de cliënten de kwaliteit van de ontvangen ondersteuning goed en vindt 66% deze passend bij de hulpvraag. Van de cliënten geeft verder 17% aan de ondersteuning niet passend te vinden bij de hulpvraag.

Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed (%)

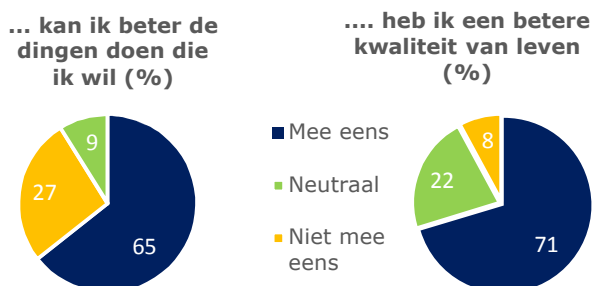
De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag (%)

Effect van de ondersteuning

De meeste cliënten geven aan dat het effect van de ondersteuning op hun leven positief is geweest. Bijna twee derde van de cliënten kan door de ondersteuning beter de dingen te doen die hij of zij wil doen. En ruim 70% geeft aan door de ondersteuning zich beter te kunnen redden en een betere kwaliteit van leven te krijgen. Deze percentages zijn vergelijkbaar met 2015.

Door de ondersteuning die ik krijg...

Conclusies en aanbevelingen

- Het CEO Wmo laat zien dat het contact met steunpunt Guido Asten door het merendeel van de cliënten als positief wordt ervaren. Items m.b.t. het contact worden door ongeveer 80% van de cliënten als positief beoordeeld. In vergelijking met 2015 geven iets minder mensen aan dat er tijdens het gesprek samen naar een oplossing is gezocht. Hier zou nog wat meer aandacht aan kunnen worden besteed.
- Ook de kwaliteit en het effect van de geboden ondersteuning wordt door het merendeel (65-73%) van de cliënten als positief beoordeeld. Wel geeft 17% aan de ondersteuning niet passend te vinden bij de hulpvraag. Dit zou een punt kunnen zijn waarop nog verbetering mogelijk is.
- Het advies is verder om aan alle onderwerpen m.b.t. contact en geboden ondersteuning aandacht te blijven besteden zodat bij een volgend CEO Wmo weer een vergelijkbaar percentage van de cliënten een positieve reactie geeft.
- Hoewel dit verbeterd is ten opzichte van 2015, weet ruim 60% van de cliënten niet dat gebruik gemaakt kan worden van een onafhankelijk cliëntondersteuner. Het is goed om dit onder de aandacht te blijven brengen, al is de groep die daadwerkelijk gebruik had willen maken van deze dienst relatief klein (23%).

Rapportage klantervaring jeugdhulp (CEO jeugdhulp) 2016

Gemeenten zijn verplicht om vanaf 2016 jaarlijks te meten hoe cliënten de kwaliteit van de Jeugdhulp ervaren. De gemeente Asten heeft de GGD Brabant-Zuidoost gevraagd onderzoek te doen naar deze cliëntervaring. Hiertoe is gebruik gemaakt van de door de VNG i.s.m. Stichting Alexander en UvA ontwikkelde modelvragenlijst. In totaal is aan 277 ouders en aan 211 jongeren een vragenlijst gestuurd. Hiervan hebben 39 ouders en 13 jongeren de vragenlijst ingevuld (respons respectievelijk 14% en 6%). De ouders hebben kinderen tussen de 2 en 12 jaar met een gemiddelde van 9 jaar. De jongeren zijn tussen de 10 en 16 jaar met een gemiddelde van 14 jaar.

In deze rapportage worden de belangrijkste resultaten beschreven van het onderzoek. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen resultaten m.b.t. de zorg/begeleiding door opvoedondersteuners en resultaten m.b.t. tot de zorg ontvangen van organisaties.

Gezien hun lage respons worden de resultaten van de jongeren niet in een aparte rapportage gepresenteerd, maar is er voor gekozen om deze te verwerken in de rapportage met de resultaten van de ouders. De in deze rapportage getoonde figuren en beschreven verschillen met 2015 hebben ook alleen betrekking op de ouders. Vanwege het klein aantal respondenten, moeten de resultaten met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

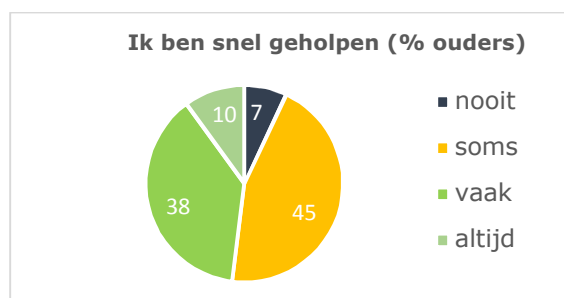
Alle open antwoorden bij dit onderzoek zijn geanonimiseerd en toegevoegd aan de bijlagen van dit beleidsplan (bijlage 2).

Zorg bij opvoedondersteuners

Toegankelijkheid van opvoedondersteuners

De toegankelijkheid van de opvoedondersteuners wordt door de ouders over het algemeen als redelijk ervaren.

De jongeren zijn hier iets positiever over. Ruim drie kwart van de ouders en bijna 90% van de jongeren weet waar ze terecht kunnen als ze hulp nodig hebben. Verder heeft ongeveer 60% van de ouders en hebben alle jongeren het gevoel de hulp te kunnen krijgen die nodig is. Het minst positief is men over de snelheid waarmee men geholpen is. Ongeveer de helft van de ouders (48%) en een iets groter percentage van jongeren (57%) geeft aan dat ze snel geholpen zijn.

Mening over opvoedondersteuner

De mening over de opvoedondersteuners is over het algemeen positief. Op de meeste items wordt door minstens 80% van de ouders en jongeren positief gescoord. Verder lijkt er bij alle items sprake te zijn van een verbetering t.o.v. 2015.

Vooraf wat betreft het zorgen voor samenwerking tussen de organisaties is een enorme verbetering opgetreden; in 2015 was 44% van de ouders tevreden over dit item versus 79% in 2016.

Zorg bij organisaties

Uitvoering van de zorg

Het merendeel ervaart de uitvoering van de zorg als positief. Op vrijwel alle items geeft meer dan 90% van de ouders en meer dan 75% van de jongeren aan tevreden te zijn. Wat betreft de tevredenheid over de informatie en het samen nemen van beslissingen, is er daarnaast ook een verbetering opgetreden sinds 2015. Het enige item waarover men iets minder tevreden is, is de samenwerking tussen de organisaties. Hier is 16% van de ouders en 60% van de jongeren niet tevreden over. Wel lijkt er op dit punt een verbetering te zijn t.o.v. 2015 toen 28% van de ouders hier niet tevreden over was.

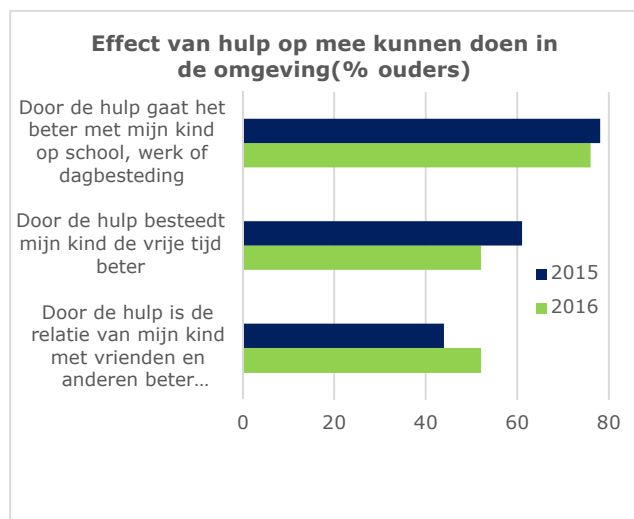
Effect van hulp

Wat betreft het effect van de hulp op *hoe het kind opgroeit*, zijn de meeste ouders net als in 2015 tevreden. Zo geeft ruim 80% van de ouders aan dat hun kind zich beter voelt door de hulp, dat het beter gaat met het gedrag van het kind en dat het thuis beter gaat. Verder zegt drie kwart dat hun kind zich door de hulp veiliger voelt. Ook de jongeren zijn heel positief over alle punten.

Het effect van de hulp op *de zelfstandigheid van het kind* is iets minder sterk, hoewel het merendeel van de ouders ook hier vindt dat de situatie verbeterd is. Zo vindt bijna twee derde van de ouders en driekwart van de jongeren dat het kind door de hulp beter weet wat hij/zij wil. Dit lijkt meer te zijn dan in 2015 toen ruim de helft van de ouders dit vond. Verder vindt ruim 70% van de ouders en 56% van de jongeren dat het kind vaker zegt wat het nodig heeft. Tot slot geeft ruim 80% en ongeveer 75% van de jongeren aan dat het kind zich beter gehoord voelt.

Wat betreft het effect van de hulp op *de zelfredzaamheid van het kind* geeft ongeveer driekwart van de ouders aan dat hun kind beter zijn of haar problemen kan oplossen, beter voor zichzelf kan opkomen en meer vertrouwen heeft in de toekomst. In 2015 leken de ouders minder positief over de laatste 2 punten: toen vond een klein 60% dat het kind beter voor zichzelf kon opkomen en meer vertrouwen heeft in de toekomst. De jongeren lijken in het algemeen nog wat positiever te zijn over het effect van de hulp op de zelfredzaamheid.

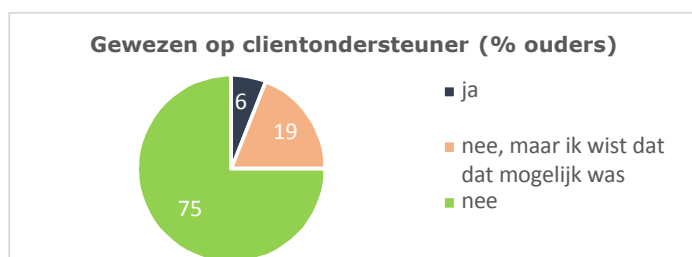
Het effect van de hulp op *het mee kunnen doen in zijn/haar omgeving* krijgt een iets lagere beoordeling van de ouders. Hoewel driekwart van de ouders aangeeft dat het door de hulp beter gaat met het kind op school, werk of dagbesteding, vindt slechts ongeveer de helft dat het kind door de hulp zijn/haar vrije tijd beter besteedt en dat de relatie met vrienden en anderen beter is geworden. Bij de jongeren is dit laatste cijfer met 43% zelf nog wat lager.

Clïëntondersteuning

Slechts 6% van de ouders en niemand van de jongeren is er door de opvoedondersteuner op gewezen dat hij of zij kan vragen om een cliëntondersteuner. Ongeveer 20% van de ouders en jongeren geeft aan hier niet op gewezen te zijn maar wel te weten van de mogelijkheid.

Tot slot blijkt dat maar een heel kleine groep (6% van de ouders en niemand van de jongeren) aangeeft dat ze graag hulp hadden gehad van een cliëntondersteuner of vertrouwenspersoon.

Conclusies en aanbevelingen

- De toegankelijkheid van opvoedondersteuner wordt over het algemeen als redelijk ervaren. Op dit punt kan vooral nog aandacht worden besteed aan de snelheid van de hulp. In 2015 was dit ook al een aandachtspunt en de mening hierover is sindsdien nog niet verbeterd. Ook is er nog verbetering te behalen wat betreft het percentage ouders dat het gevoel heeft de hulp te kunnen krijgen die nodig is.
- De mening over opvoedondersteuner is over het algemeen positief en er lijkt bij alle items sprake te zijn van een verbetering t.o.v. 2015.
- De uitvoering van de zorg wordt door zowel ouders als jongeren als goed ervaren en wat betreft de tevredenheid over de informatie en het samen nemen van beslissingen, is er een verbetering opgetreden sinds 2015. Wat betreft de samenwerking tussen de organisaties zou (vooral volgens de jongeren) nog verbetering mogelijk zijn. Bij de ouders lijkt er op dit punt al een verbetering te zijn opgetreden t.o.v. 2015.
- Wat betreft het effect van de hulp, is men het minst tevreden over het effect van de hulp op de vrijetijdsbesteding van het kind en op de relatie met vrienden en anderen.
- Verder zouden cliënten meer gewezen mogen worden op de mogelijkheid van een cliëntondersteuner. Al blijkt dat de groep die daadwerkelijk gebruik had willen maken van deze dienst relatief klein is.

Het advies is verder om aan alle onderwerpen m.b.t. zorg en begeleiding aandacht te blijven besteden zodat bij een volgend CEO Jeugdhulp weer een vergelijkbaar percentage van de cliënten een positieve reactie geeft.

Inspraak ontwikkeltafel 10 oktober 2017

- Openingstijden steunpunt Guido Asten: iedere voormiddag
- Zorg voor meer bekendheid bij de intermediairs
- Zorg voor een betere verbinding van het steunpunt met het hele netwerk
- Lever meer maatwerk in samenwerking met de cliëntondersteuners
- Laat de betrokkenheid van vrijwilligers en medewerkers in de nuldelijn beter zien in het beleidsplan
- Zorg voor het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers
- Gebiedsteam:
 - maak afspraken over wie waarvoor verantwoordelijk is
 - behoud de band met de moederorganisaties
 - blijf uitgaan van één locatie
 - maak één gezinsplan in complexe situaties

Financieel kader

Lokaal gebiedsteam	Begroting 2018
Algemene benodigdheden	1.000
Huren	31.341
Facilitering ICT	12.000
Opleidingskosten	2.537
Personeelskosten	599.360
<i>Onis</i>	<i>126.359</i>
<i>LEV Groep</i>	<i>211.044</i>
<i>MEE</i>	<i>87.120</i>
<i>BJ Brabant</i>	<i>67.062</i>
<i>Zorgboog</i>	<i>39.282</i>
<i>Gemeente Asten</i>	<i>68.493</i>
Totaal lokaal gebiedsteam	646.238

De Wmo consultants in het lokaal gebiedsteam wordt via de bijdrage aan de Peelgemeenten betaald.

Wmo	Begroting 2018
Huishoudelijke ondersteuning	739.000
Voorzieningen Wmo	416.000
<i>Woningaanpassing</i>	<i>45.300</i>
<i>Vervoer</i>	<i>303.300</i>
<i>Rolstoelen</i>	<i>64.700</i>
<i>Advies- en onderzoekskosten</i>	<i>2.700</i>
Begeleiding	1.156.000
<i>ZIN</i>	<i>924.800</i>
<i>PGB</i>	<i>231.200</i>
Lokale taken Wmo (o.a. mantelzorg)	115.700
Totaal Wmo nieuwe taken	2.426.700

3.2 Jeugd

Aanleiding

Asten telt een groot aantal jongeren⁴ (zie onderstaande tabel). Het is een doelgroep in beweging, op zoek naar kansen en met specifieke wensen. De behoeften van jongeren veranderen per levensfase. Ouders zijn primair verantwoordelijk om te voorzien in deze behoeften door het bieden van begeleiding en ondersteuning in de ontwikkeling van de jongeren. De overheidstaken zijn aanvullend op en ondersteunend aan de verantwoordelijkheid van de ouders. Daar waar de eigen kracht en zelfredzaamheid van jongeren en ouders niet voldoende is, zorgt de gemeente Asten voor een sluitende aanpak en samenhang in het aanbod van voorzieningen.

De gemeente moet blijven inspelen op trends en ontwikkelingen met beleid en uitvoering die aansluiten bij de behoeften en ondersteuning van jongeren en ouders. Naast het creëren van algemene voorzieningen (sportverenigingen, speelveldjes, infrastructuur etc.) zal gezocht moeten worden naar de beste aansluiting tussen de preventieve ondersteuning en de jeugdhulp, waarbij laagdrempelig, eenvoudig en snel advies en ondersteuning gewoon wordt. Gericht op het creëren van optimale ontwikkelingskansen in een doorgaande ontwikkelingslijn. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen alle partners betrokken bij de jongeren in Asten.

Op 1 januari 2017 telde Asten het volgende aantal jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar

Leeftijd		0 tot 4 jaar	4 tot 12 jaar	12 tot 18 jaar	18 tot 23 jaar	Totaal
Asten	M	248	577	511	395	1.731
	V	204	535	454	313	1.506
	Totaal	452	1.112	965	708	3.237
Heusden	M	36	105	114	97	352
	V	36	88	114	88	326
	Totaal	72	193	228	185	678
Ommel	M	22	42	47	33	144
	V	19	33	47	28	127
	Totaal	41	75	94	61	271
Totaal Asten	M	306	724	672	525	2.227
	V	259	656	615	429	1.959
	Totaal	565	1.380	1.287	954	4.186

Doel

De gemeente Asten wil optimale ontwikkelingskansen creëren in een doorgaande ontwikkelingslijn, gericht op volwaardige deelname en bijdrage aan de samenleving van alle Astense jeugd tot 18 jaar en voor die jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar die nog extra steun nodig hebben.

⁴ Waar gesproken wordt van jongeren worden de jongeren in de leeftijd van 0 tot 18 jaar bedoeld en in bijzondere situaties die jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar die nog extra steun nodig hebben. Dit is ook het uitgangspunt van de Jeugdwet.

Acties en resultaten

Goede voorschoolse voorzieningen

Een goede start voor kinderen is belangrijk. Voor het kind en voor de maatschappij. Kinderopvang en peuteropvang spelen daarbij een belangrijke rol. Deze voorzieningen stimuleren de ontwikkeling van kinderen en geven ze een kansrijke start. Goede voorschoolse voorzieningen zorgen ervoor dat kinderen succesvol worden op school, op de arbeidsmarkt en in de samenleving.

- De voorschoolse voorzieningen en voor- en vroegschoolse educatie in Asten zijn van kwalitatief hoog niveau;
- Zoveel mogelijk kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar bezoeken een voorschoolse voorziening;
- Voorschoolse voorzieningen en basisscholen sluiten goed op elkaar aan.

Doorgaande ontwikkelingslijn

Van een doorgaande ontwikkelingslijn is sprake als de overgang van de ene ontwikkelingsfase van het kind naar de andere soepel verloopt, met andere woorden een ontwikkeling zonder onnodige drempels en hobbels. Bij het realiseren van een doorgaande ontwikkelingslijn zijn verschillende partners noodzakelijk en complementair aan elkaar. De gemeente zal in deze beleidsperiode, in samenwerking met haar partners, verder bouwen aan een ononderbroken ontwikkeling die alle jongeren in Asten in staat stellen zich optimaal te ontplooiën in omgevingen die daar volledig op zijn ingericht. Onderwerpen die hierbij aandacht krijgen zijn o.a. ontwikkeling integraal kindcentra, ouderbetrokkenheid versterken, preventief jeugdbeleid, afstemming passend onderwijs – jeugdhulp.

- Er is een naadloze aansluiting gerealiseerd van de voorschoolse voorzieningen naar basisonderwijs en voortgezet onderwijs;
- De samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen, basisonderwijs en voortgezet onderwijs is versterkt;
- Er is sprake van optimale afstemming in het ondersteuningstraject rondom het kind/gezin tussen gezins- en jongerencoaches, vindplaatsen⁵ en ouders.

Doorontwikkeling transformatie van de jeugdhulp

De doorontwikkeling van het transformatieproces is gericht op snellere, betere, effectievere en integrale jeugdhulp. Dit proces krijgt de aankomende beleidsperiode extra aandacht.

- Er is sprake van een goede aansluiting tussen het vrijwillig en gedwongen kader;
- Professionals maken meer gebruik van het voorliggend veld en de 0de lijn (de zorg die gegeven wordt door mantelzorgers, vrijwilligers en familie);
- Door meer samenhang in het productaanbod en samenwerking tussen professional, in het bijzonder de samenwerking binnen het gebiedsteam Asten, is de kwaliteit van de jeugdhulp verbeterd;
- De gemeente Asten heeft i.s.m. de Peelgemeenten meer grip op de budgetten jeugdhulp, door de inzet van beïnvloedings- en sturingsinstrumenten. Hierbij heeft afstemming met de verwijzers (huisarts, jeugdarts, medisch specialist, jeugdbescherming, jeugdreclassering en een kinderrechter) extra aandacht gekregen.

⁵ Onder vindplaatsen vallen kinderopvang, peuteropvang, basisscholen, voortgezet onderwijs, consultatiebureau, politie en huisartsen.

Jeugd en Veiligheid

De samenwerking tussen jeugd en veiligheid, zowel in de uitvoering als bij beleid, is van essentieel belang. Meer hierover is te vinden in hoofdstuk 3.8 Verbinding Integrale Veiligheid, Jeugd en Veiligheid.

Inspraak ontwikkeltafel 10 oktober 2017

- Vergroten zichtbaarheid 0de lijn en voorliggend veld (preventieve laagdrempelige interventies)
- Gemeente moet blijven investeren in het verbinden van professionals onderling (incl. professionals uit de regio) en tussen professionals en 0de lijn; integraal en lokaal
- Innovatie vraagt om lef en durf in het belang van het kind (wetgeving, financieringsstromen en organisatiebelangen kunnen belemmerend werken)
- Continue aandacht voor toegankelijke informatievoorziening voor ouders en jongeren, met name kwetsbare ouders

Initiatiefnemers

De gemeente in samenwerking met de kernpartners.

Kernpartners

Schoolbesturen PRODAS en PlatOO, Varendonck College, Korein Kinderplein, Peuterspeelzaal Pinkeltje, De Zorgboog, Peelgemeenten, Metropool Regio Eindhoven (MRE), MEE, Onis Welzijnsdiensten, LEVgroep, Bijzonder Jeugdwerk, gemeente Someren, politie, Veiligheidshuis, GGD en huisartsen.

Burgerinitiatieven

Wanneer er burgerinitiatieven ontstaan dan zal de gemeente er alles aan doen om dit te stimuleren, ondersteunen en de samenwerking aangaan als daarom gevraagd wordt.

Financieel kader

Jeugd	Begroting 2018
Peelgemeenten	2.995.000
<i>Kosten DVO Eindhoven</i>	
<i>Zorg aan jeugd zonder verblijf PGB</i>	
<i>Zorg aan jeugd zonder verblijf ZIN</i>	
<i>Zorg aan jeugd met verblijf ZIN</i>	
<i>Zorg aan jeugd met verblijf PGB</i>	
<i>JenO hulp ambulant</i>	
<i>Pleegzorg</i>	
<i>JB/JR/AMK/SEZ</i>	
Jeugdhulp lokaal	235.330
Centrum jeugd en gezin	79.428
Totaal Jeugd	3.309.758

3.3 Participatie

Aanleiding

De huidige maatschappij is sterk aan het individualiseren en digitaliseren. Processen en regelingen worden steeds complexer, waardoor steeds meer mensen moeite hebben om mee te doen in de samenleving. Achterliggende redenen hiervoor zijn divers en verschillen per individu. Financiële factoren kunnen een belemmering zijn, maar ook aspecten als leeftijd, gezondheid, zelfredzaamheid en laaggeletterdheid spelen hierbij een rol. Het lukt niet iedereen om zelf uit deze situatie te raken. Het is vervolgens een taak van de gemeente om hierbij hulp en ondersteuning te bieden. Zeker in het geval van kwetsbare groepen, waaronder uitkeringsgerechtigden. Afhankelijk van de mogelijkheden worden mensen richting werk of maatschappelijke participatie toegeleid. Omdat in veel situaties sprake is van meervoudige problematieken is een integrale aanpak noodzakelijk. Dit vraagt om een intensieve samenwerking tussen lokale partijen.

Ontwikkelingen

Toename uitkeringsbestand Participatiewet (PW):

In Asten zien we dat het aantal mensen met een bijstandsuitkering de afgelopen jaren is gestegen. Oorzaken hiervoor zijn onder andere de verkorte periode binnen de Werkloosheidswet (WW), de verhoogde pensioenleeftijd en de toegenomen asielinstroom. Deze tendens speelt landelijk. Ondanks de aantrekkende economie is het niet de verwachting dat het bijstandsvolume de aankomende jaren daalt. Noodzakelijk daarom is dat wij ons nog meer dan voorheen focussen op (gedeeltelijke) uitstroom uit de bijstand. Een aanzienlijk deel van het uitkeringsbestand heeft echter een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Vaak spelen er verschillende problemen tegelijkertijd.

Statushouders:

Statushouders vormen een specifieke groep binnen het uitkeringsbestand van de PW met specifieke kenmerken en problematieken. Intensieve begeleiding is vaak nodig en als gevolg van taal- en cultuurverschillen is de kans op werk kleiner. Vanaf 2015 is deze groep flink gestegen. De laatste cijfers (september 2017) laten zien dat het aandeel statushouders in het uitkeringsbestand van Asten 27% bedraagt. Gezien de grootte van de groep zijn we vanaf 2016 samen met onze partners Onis en Senzer in gaan steken op een betere en snellere integratie door meer integraal en lokaal samen te werken. Niet bekend is hoe de asielinstroom zich de komende jaren gaat ontwikkelen.

Overige kwetsbare groepen:

Naast een groeiend uitkeringsbestand constateren wij ook een toename van het aantal personen zonder uitkering die in een kwetsbare positie verkeren. Deze groep is heel divers waardoor het nodig is mensen op verschillende terreinen te ondersteunen. Werk of inkomen kan in sommige situaties een deel van de oplossing geven. Vandaar dat de participatiecoaches zijn aangesloten bij het gebiedsteam Asten, zodat een intensieve samenwerking met de lokale partners binnen het sociaal domein mogelijk is.

Laaggeletterdheid:

Uit onderzoek blijkt dat in Asten 11 tot 13% van de beroepsbevolking laaggeletterd is. Dit betekent dat mensen vanwege beperkte taal-, lees-, reken- of digitale vaardigheden niet volwaardig mee kunnen in onze maatschappij. Laaggeletterdheid kan de oorzaak zijn van veel problemen. Bijvoorbeeld in de thuissituatie, op financieel vlak, op het werk en met de gezondheid. Omdat het belangrijk is dat iedereen volwaardig mee kan doen, is een breed scala aan organisaties in de regio gaan samenwerken. Zij hebben hiertoe een regionaal actieplan opgesteld. De gemeente Asten is bezig dit regionaal actieplan om te zetten in een lokale samenwerking, in de vorm van een Taalpunt. Het Taalpunt is een fysieke en daarmee

herkenbare plek in de bibliotheek waar *iedereen* met een taalvraag terecht kan. Daarnaast is er op het Taalpunt informatie aanwezig over het lokale aanbod van cursussen op het gebied van taal en rekenen. Dit kunnen formele cursussen zijn bij een opleidingsinstituut (ROC), maar ook informele cursussen gegeven door taalvrijwilligers.

Doel(en)

De ambitie van de gemeente Asten is om ervoor te zorgen dat iedereen kan participeren en mee kan doen in onze samenleving. Iedereen moet de gelegenheid krijgen om een actieve rol in de maatschappij te verwerven. Als het mogelijk is via werk. Is de afstand tot de arbeidsmarkt (nog) te groot, dan via een andere passende vorm van participatie gericht op maatschappelijke deelname.

Resultaten

Gebiedsgericht werken Senzer

- Reguliere dienstverlening Senzer lokaal:

Door de gebiedsgerichte aanpak van Senzer vindt ondersteuning op het gebied van werk en inkomen laagdrempelig en dicht bij huis plaats. Meedoen in de eigen leefomgeving heeft de meeste kans op succes. Dit zien we duidelijk terug bij de uitvoering van de tegenprestatie die volledig lokaal plaatsvindt. Een belangrijk uitgangspunt is dat maatwerk wordt geleverd. Hiervoor wordt een andere klantbenadering toegepast gebaseerd op vertrouwen en wederzijds respect. Samen met de klant wordt naar mogelijkheden en oplossingen gekeken. Uit de evaluatie van de tegenprestatie die in april 2016 heeft plaatsgevonden blijkt ook dat klanten het prettig vinden om dicht bij huis in een open en veilig gesprek te praten over hun mogelijkheden om te participeren. Mensen geven aan het fijn te vinden weer wat om handen te hebben en om zich weer nuttig en zinvol te voelen. Ook geven zij aan beter in hun vel te zitten nu zij weer onder de mensen zijn en zelfs een vervolgstap te willen maken.

Doordat de participatiecoaches lokaal gehuisvest zijn, kan een sterker lokaal netwerk worden opgebouwd. Dit lokaal netwerk bestaat uit organisaties, instellingen en werkgevers in de omgeving van Asten. Daarnaast is door deze lokale werkwijze een intensievere samenwerking mogelijk met de lokale partners binnen het gebiedsteam Asten. Het voordeel is dat vanuit meerdere disciplines gezamenlijk en tegelijkertijd naar een casus gekeken kan worden, waardoor we beter in staat zijn een passende en meer structurele oplossing in het individuele geval te vinden.

Naast de participatiecoaches gaat Senzer ook inkomensconsulenten toevoegen aan hun gebiedsteam, zodat de dienstverlening van Senzer volledig lokaal kan plaatsvinden. Op dit moment is de werkplek van het gebiedsteam Senzer (tegenover het museum) echter geïsoleerd van het gebiedsteam Asten (Beiaard). Om beter te kunnen participeren in het lokale veld, is het wenselijk dat de medewerkers van Senzer ook fysiek deel uitmaken van het gebiedsteam Asten. De mogelijkheden hiertoe worden op dit moment onderzocht.

- Extra dienstverlening Senzer lokaal:

Een specifiek project is gestart om ervoor te zorgen dat ook overige kwetsbare groepen naar een vorm van participatie kunnen worden begeleid. Het is een tijdelijke voorziening dicht bij huis waar *alle* inwoners terecht kunnen met vragen over inkomen en werk. Dus ook mensen die *niet* bekend zijn bij Senzer. Een participatiecoach van Senzer is hiervoor vrijgemaakt. In de praktijk gaat het vaak om jongeren die dreigen uit te vallen, aangedragen vanuit het lokaal netwerk. Zij worden letterlijk aan de hand genomen om ze richting scholing, werk en/of uitkering te leiden. Van deze aanpak gaat een sterk preventieve werking uit op verschillende terreinen zoals leefbaarheid, veiligheid, onderwijs en

inkomensondersteuning. De overeenkomst is tijdelijk en loopt tot 31 december 2017. De eerste ervaringen zijn positief. De intentie is dan ook om het project de aankomende beleidsperiode voort te zetten. Het project wordt in het vierde kwartaal van 2017 geëvalueerd.

Statushouders

Een gezamenlijke missie van alle betrokken partijen is om te komen tot een betere en snellere integratie van statushouders. Om dit te bereiken zijn de volgende acties in gang gezet:

- Inzet duale trajecten:

Naast taalonderwijs wordt tegelijkertijd een traject richting werk gestart. De werkwijze is sterk lokaal. Gezien de specifieke aanpak die nodig is, heeft Senzer een participatiecoach speciaal ten behoeve van statushouders aan het gebiedsteam van Senzer toegevoegd.

- Betere afstemming tussen en samenwerking met lokale partijen:

Bereikt is dat er een betere en intensievere samenwerking tot stand is gekomen tussen de participatiecoach van Senzer en de medewerker vluchtelingenwerk van Onis. Samen wordt gewerkt aan het in beeld krijgen van de mogelijkheden in het individuele geval. Aandacht gaat uit naar de persoonlijke situatie, competenties, vaardigheden en verwachtingen.

- Uitbreiding/intensivering maatschappelijke begeleiding:

Statushouders die zich in Asten vestigen worden door Onis het eerste jaar intensief begeleid op allerlei terreinen. Deze begeleiding is de eerste periode praktisch van aard. Na verloop van tijd komt de nadruk meer te liggen op het wegwijs maken in de eigen leefomgeving en het bevorderen van de zelfredzaamheid. Als gevolg van de verhoogde asielinstroom en complexer wordende systemen zijn vanaf 2015 meer uren ten behoeve van de maatschappelijke begeleiding ingezet.

- Project "Stip aan de horizon":

Dit project is dit jaar van start gegaan en werkt toe naar een geïntegreerde aanpak van taal en werk. Vanuit het project biedt Onis extra taalaanbod en stelt een persoonlijk ontwikkelplan op. Dit laatste in nauwe samenwerking met de participatiecoach van Senzer. Ook het bijbrengen van de Nederlandse waarden en normen dat vanaf 1 oktober 2017 een verplicht onderdeel uitmaakt van de Inburgeringswet is in dit project opgenomen. De duur van het project is vooralsnog twee jaar.

De intentie is om de weg die we zijn ingeslagen voort te zetten in de aankomende beleidsjaren. Ook als de asielinstroom de aankomende beleidsperiode daalt, blijft het belangrijk statushouders met specifieke maatregelen te ondersteunen. Zij vormen een kwetsbare groep binnen het uitkeringsbestand. De afstand tot de arbeidsmarkt is vaak groot, waardoor het risico bestaat dat zij langdurig van een bijstandsuitkering afhankelijk zijn.

Acties

Doorontwikkeling gebiedsteam Senzer

- Het verder opbouwen van een lokaal netwerk, waarbij de dienstverlening van Senzer zich richt op inkomen en participatie (zowel richting werk als maatschappelijke deelname).
- Volledige integratie van het gebiedsteam Senzer in het gebiedsteam Asten, zowel fysiek als qua werkwijze.

Statushouders

- De samenwerking tussen Onis en Senzer verbeteren en optimaliseren.
- Het verder opzetten en ontwikkelen van duale trajecten gericht op scholing én werk.

- Het ontwikkelen van lokale activiteiten die in een vroegtijdig stadium tijdens de Inburgeringsfase al kunnen worden ingezet. Dit ter voorbereiding op een traject richting werk.
- Het door ontwikkelen van de pilot “Stip aan de horizon” van Onis.

Overige kwetsbare groepen

Later dit jaar wordt aan de hand van een evaluatie duidelijk of het lokale project dat het mogelijk maakt dat *alle* burgers met vragen op het gebied van werk en inkomen bij het gebiedsteam van Senzer terecht kunnen wordt verlengd. Ongeacht de uitkomst blijft ook hier sowieso een intensieve samenwerking met alle lokale partners binnen het gebiedsteam essentieel om tot een passende oplossing in het individuele geval te komen.

Aanpak laaggeletterdheid

- Het oprichten en vervolgens door ontwikkelen van het Taalpunt in de bibliotheek.
- De samenwerking tussen Onis, de bibliotheek en het ROC binnen dit Taalpunt optimaliseren.
- De bekendheid van laaggeletterdheid vergroten en het onderwerp uit de taboesfeer halen.
- Eigen communicatiemiddelen screenen op laaggeletterdheid.

Inspraak ontwikkeltafel 10 oktober 2017

- Hoe meer regelingen de gemeente voor de minima hanteert, hoe minder aantrekkelijk het wordt om te gaan werken. Het werkt de zogenaamde ‘armoedeval’ in de hand. Ook het ophogen van de inkomensgrens naar 120% binnen het minimabeleid draagt hieraan bij. Tenzij je meer staffels inbouwt. Echter dat leidt tot hogere uitvoeringskosten.
- De gemeente kan daarom beter inzetten op huishoudens met jonge kinderen (<18 jaar) en gepensioneerden, aangezien zij geen alternatieven hebben om tot inkomensverbetering te komen. Voor volwassenen tot aan de pensioengerechtigde leeftijd ligt de focus in principe op werk. Is werk door omstandigheden niet mogelijk, dan moet de gemeente maatwerk inzetten.
- Resultaat. In hoofdstuk 3.4 ‘Bijzondere bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening (BMS)’ en in het concept Beleid Inkomensondersteuning gemeente Asten 2018 zijn deze opmerkingen meegenomen, zodat hiermee tijdens de afweging van de voorgestelde maatregelen rekening gehouden kan worden.

Kernpartners

Senzer, Onis, steunpunt Guido en Peelgemeenten

Financieel kader

Participatie	Begroting 2018
Uitkeringen (BUIG)	2.777.109
WSW	1.860.996
Re-integratie	88.941
Totaal participatie	4.727.046

3.4 Bijzondere bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening (BMS)

Aanleiding

De huidige beleidsnotitie “Beleid inkomensondersteuning gemeente Asten” dateert uit 2008. Gezien de ontwikkelingen in de afgelopen jaren met de crisis en naar aanleiding van vragen uit de gemeenteraad hebben wij besloten om het huidige beleid te evalueren en te actualiseren. Ten aanzien van de bijzondere bijstand loopt een afzonderlijk proces om tot verdere harmonisering binnen de Peelgemeenten te komen.

Voor schulddienstverlening is in december 2015 de kadernota vastgesteld.

De uitvoering van de schulddienstverlening en het harmoniseringsproces zijn vastgelegd in een conceptplan BMS 2018 van de Peelgemeenten. Dit plan is voor wensen en bedenkingen voorgelegd aan de vijf gemeenteraden eind 2017.

Ontwikkelingen

Nog steeds leven veel mensen in armoede. De redenen hiervoor zijn divers. Daarnaast spelen er diverse factoren die het lastig maken daar weer uit te komen. Omdat armoede vaak ook een reden is dat mensen niet mee kunnen doen en in een sociaal isolement geraken, willen wij met ons beleid insteken op armoedepreventie en het bevorderen van de (financiële) zelfredzaamheid, daar waar mogelijk.

Doel(en)

Inwoners van de gemeente Asten die onder de grens van het door ons gestelde sociaal minimum leven (financieel) ondersteunen.

Resultaten (huidige situatie)

1. Bijzondere bijstand en minimabeleid

Om tot een actuele versie van het huidige beleid te komen die beter aansluit bij de huidige behoeften, is informatie opgehaald bij verschillende organisaties en bij enkele ervaringsdeskundigen. Ook de commissie Burgers heeft input geleverd middels ‘wensen en bedenkingen’. Uit deze informatie hebben wij vervolgens de volgende uitgangspunten voor toekomstig beleid kunnen selecteren:

- ophogen van de inkomensgrens naar 120%;
- uitwerken van extra regelingen voor kinderen en ouderen;
- vereenvoudigen van de uitvoering en toegankelijkheid;
- vergroten/stimuleren van het gebruik van de regelingen;
- intensiveren van de samenwerking met lokale partners;
- vergroten van de bekendheid van de regelingen, zowel onder burgers als onder professionals.

Deze uitgangspunten zijn vervolgens vertaald in het concept Beleid Inkomensondersteuning gemeente Asten 2018. Dit concept wordt tegelijkertijd met dit beleidsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad (bijlage nr. 3).

2. Schulddienstverlening

Kadernota schulddienstverlening is gereed. Het uitvoeringsplan is in ontwikkeling. De ervaringen tot nu toe laten zien dat de schulddienstverlening steeds beter verloopt. Wel zijn er verbeteringen mogelijk, met name op het terrein van preventie en begeleiding.

Acties

1. Bijzondere bijstand

Vereenvoudigen beleid bijzondere bijstand en verder harmoniseren met de Peelgemeenten. De insteek is om het aantal beleidsregels in te perken, zodat meer individueel maatwerk geleverd kan worden.

2. Minimabeleid

- Actualiseren en intensiveren van het minimabeleid. Het nieuwe minimabeleid is/wordt behandeld in de commissie Burgers van 15 januari 2018.
- Verder vorm en inhoud geven aan de uitvoering van het aangepaste beleid.

3. Schulddienstverlening

- Uitvoeringsprogramma schulddienstverlening uitwerken waarbij ingezet wordt op preventie. Op deze manier willen wij het aantal mensen onder bewind laten dalen.
- Positie/rol van de vrijwilliger opnieuw beoordelen als gevolg van de complexer en zwaarder wordende materie. Dit wordt Peelbreed opgepakt.

Initiatiefnemer(s)

De gemeente Asten heeft samen met de Peelgemeenten de regiefunctie en werkt hierin samen met de uitvoerende partijen.

Stichting Leergeld

Stichting Leergeld is een initiatief van inwoners met het doel om kinderen in armoede situaties te ondersteunen. Zij ontvangen gelden van de landelijke Stichting Leergeld, uit fondsen en giften. Onlangs is een verzoek binnengekomen bij de gemeenten Asten en Someren om een structurele subsidie van € 10.000,- per jaar toe te kennen.

In het beleid “inkomensondersteuning gemeente Asten 2018” is een voorstel opgenomen om vanuit de Klijnsma middelen kinderen uit minimagezinnen extra € 150,- toe te kennen in natura. Wij zijn in gesprek met Stichting Leergeld of zij in de uitvoering voor ons iets kunnen betekenen. Dit wordt verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan Sociaal Domein.

De aanvraag voor structurele subsidie zal samen met de vraag over de uitvoering van de Klijnsmamiddelen

Kernpartners

Peelgemeenten, Senzer, Onis Welzijn, steunpunt Guido.

Burgerinitiatieven

Wanneer er burgerinitiatieven ontstaan waarbij het doel is om de minima binnen onze gemeente te helpen, dan zal de gemeente er alles aan doen om dit te stimuleren, ondersteunen en de samenwerking aangaan als daarom gevraagd wordt.

Ingekomen burgerinitiatief

Tijdens het proces van het opstellen van dit beleid is er een burgerinitiatief binnengekomen bij de gemeente Asten.

“Stichting Burgerschuldhulp Asten-Someren”

Het doel van deze stichting is het overnemen van “kleine” schulden tot maximaal € 5.000,- waardoor de schuldenaar nog maar één schuldeiser heeft, begeleid wordt en zo voorkomen wordt dat schulden verder oplopen. Zij vragen aan beide gemeenten een opstartbedrag van € 500,- voor 2017 en voor de uitvoering € 25.000,- per jaar in 2018 en 2019.

Bij de behandeling van de voorjaarsnota heeft de fractie leefbaar Asten een motie ingediend waarbij zij het college verzoeken in gesprek te gaan met de initiatiefnemers om te onderzoeken of het initiatief kan worden opgenomen in het beleid BMS. Toegezegd is het initiatief mee te nemen in het beleidsplan Sociaal Domein.

Beslispunt: is er draagvlak voor dit initiatief op basis waarvan de stichting dit verder kan uitwerken? Indien hier positief op wordt besloten zal het uitgewerkte plan voorgelegd worden aan de gemeenteraad om financiële middelen beschikbaar te stellen. Gelden hiervoor zijn niet opgenomen in de begroting 2018.

Financieel kader

BMS	Begroting 2018
Peelgemeenten	408.057
<i>Ziektekostenverzekering</i>	70.000
<i>Bestaanskosten bijzondere bijstand</i>	255.050
<i>Langdurigheidstoeslag</i>	23.000
<i>Verstrekingen minimabeleid /</i>	39.511
<i>maatschappelijke participatie</i>	
<i>Sport- en cultuurvouchers</i>	6.000
<i>Stelpost armoedebestrijding</i>	14.496
Armoedebestrijding Jeugd	39.600
Lokale taken	13.764
Totaal BMS	461.421

Inspraak ontwikkeltafel 10 oktober 2017

- Het initiatief “Stichting Burgerschuldhulp Asten-Someren” voorgelegd aan de discussiegroep “BMS”. Het wordt gezien als een goed initiatief maar er zijn nog de nodige vragen op financieel en juridisch gebied. Deze zullen eerst beantwoord moeten worden voordat hierover een besluit kan worden genomen. De gevraagde bedragen zijn dan ook nog niet opgenomen in de begroting en het financiële hoofdstuk van deze beleidsnotitie.
- De gemeente moet investeren in preventie, coaching en nazorg bij alle processen die met schulddienstverlening te maken hebben.
- Gemeente moet bij het minimabeleid vooral inzetten op kinderen en ouderen, die hebben de minste kans om uit hun positie te komen.
- Minder regels, meer maatwerk en minder uitvoeringskosten.

3.5 Lokaal gezondheidsbeleid

Aanleiding

De rijksoverheid, gemeenten en zorgverzekeraars maken zich sterk om een duurzaam en betaalbaar zorgstelsel te realiseren. Mensen moeten langer thuis blijven, er wordt meer beroep gedaan op het eigen netwerk. Deze beweging vraagt om een andere benadering van zowel de cliënt als de zorgverlener. In 2016 is in Asten daarom het thema “Positieve Gezondheid” geïntroduceerd.

Doel(en)

- De inwoners van Asten zodanig faciliteren dat zij zich gezond voelen en met veel plezier in Asten wonen met de ondersteuning die zij nodig hebben.
- Mensen bewust maken van het idee dat gezondheid te maken heeft met het vermogen om je aan te passen en om je eigen regie te voeren.
- Mensen bewust maken dat meedoen in de maatschappij erg belangrijk is. Bewegen, niet alleen letterlijk maar ook figuurlijk.

Resultaten (huidige situatie)

Het gaat goed in Asten maar een aantal ontwikkelingen vragen wel om extra aandacht zoals alcohol- en drugsgebruik en psychosociale problemen in relatie tot bijvoorbeeld zingeving en het kunnen blijven meedoen ondanks beperkingen. In het kader van de Positieve Gezondheid is eind 2016 een symposium georganiseerd waar Machteld Huber, een autoriteit op dit gebied heeft gesproken. Veel professionals waren aanwezig en gingen enthousiast naar huis. We willen mensen bewuster laten nadenken over zorgverlening en zorg ontvangen en daarnaar laten handelen met thema's zoals “niet vinken, maar vragen”.

Ook het omgaan met de vraagverlegenheid van onze inwoners vraagt extra aandacht. De GGD-monitors maken duidelijk dat maar liefst 1 op de 5 inwoners het erg moeilijk vindt om hulp te vragen bij problemen.

In de gemeente Asten wordt stevig ingezet op voorlichting en preventie met betrekking tot diverse thema's zoals dementie, gehoorschade, gebruik van alcohol & drugs, mantelzorg, (aangepast) sporten. Ook de jongeren zijn nadrukkelijk in beeld. Op al deze gebieden wordt zoveel mogelijk integraal samengewerkt met het jeugdbeleid en onze kernpartners.

Met betrekking tot preventie Alcohol & Drugs is in januari 2017 in samenwerking met de scholen, Novadic Kentron, Halt en de wijkagenten een voorlichtingsavond gehouden voor jongeren en hun ouders in Heusden. Deze avond werd goed bezocht en ontvangen. De voorbereidingen voor een avond in Asten/Ommel zijn in volle gang. De insteek is om deze avonden elke vier jaar in te plannen voor Heusden en Asten/Ommel.

Bij deze aanpak wordt ook de relatie gelegd met (sociale) weerbaarheid van jongeren en hun ouders en met het omgaan met verleidingen. Dit geldt ook voor de thema's omgaan met social media, pesten, relaties, seksualiteit, echtscheiding en armoede. Ook depressie – en suïcidepreventie bij de jeugd krijg momenteel extra aandacht binnen het peelproject STORM. Voor volwassenen sluiten we aan op de regionale aanpak voor Zuidoost-Brabant.

In het kader van sport en bewegen zijn buurtsportcoaches van drie organisaties (Onis, NWC en Sportstuif) bezig met het stimuleren van sport en bewegen. Waar mogelijk zorgen zij voor de doorstroom naar verenigingen. Tot nu toe stonden ouderen en jongeren centraal. Resultaten uit de GGD monitors laten zien dat hierop al vooruitgang is geboekt. De groep 19-65 jarigen blijven echter achter en zullen de komende jaren zeker worden meegenomen.

In januari 2017 is een Meet Weet en Beweeg dag georganiseerd waar 60 inwoners hun conditie en fitheid konden laten testen. Dit was een groot succes en zal in januari 2018 herhaald worden.

Door de bezuinigingen blijven mensen steeds langer thuis wonen, ook mensen met aandoeningen zoals dementie. Vanuit de gemeente en onze welzijnspartners worden initiatieven genomen om alle kwetsbare groepen te blijven betrekken bij de gemeenschap in Asten en gebruik te laten maken van de aanwezige voorzieningen.

Acties

- Het ingezette traject 'Positieve Gezondheid' verder uitrollen.
- Integraal binnen en buiten de gemeente samenwerken met andere disciplines daar waar de betreffende thema's raakvlakken hebben.
- Onze gemeente dementievriendelijk maken.
- Extra inzetten op de ondersteuning van onze (jonge) mantelzorgers.
- Preventie maatregelen nemen om onze jeugd en hun ouders bewust te maken van de 'gevaren' van alcohol en drugsgebruik, social media, sexting, etc, waarbij nadrukkelijk wordt opgemerkt dat de ouders zelf verantwoordelijk blijven.
- Aansluiten bij de Omgevingswet in het kader van het thema gezondheid (o.a. leefomgeving in relatie tot veehouderij).
- Interventies met betrekking tot bewegen en sporten voor alle inwoners, niet alleen jeugd en ouderen.
- Bewustwording gehoorschade vergroten.
- Inspanningen leveren om de vraagverlegenheid te verminderen en de kwetsbare groepen te betrekken bij het "meedoen" in de gemeente Asten.

Initiatiefnemer(s)

Gemeente in samenwerking met onze kernpartners.

Kernpartners

Steunpunt Guido, Onis welzijn, GGD Brabant-Zuidoost, huisartsen, Novadic Kentron, Halt, Peelgemeenten en het lokaal sociaal netwerk Asten (SNA).

Burgerinitiatieven

Wanneer er burgerinitiatieven ontstaan in de zin van participatie en/of het ondersteunen van anderen, zal de gemeente er alles aan doen om dit te stimuleren, ondersteunen en de samenwerking aangaan als daarom gevraagd wordt.

In 2017 is Alzheimer Café Peelland (Deurne, Asten, Someren) opgestart. Bijeenkomsten vinden plaats in de Beiaard in Asten. Dit op initiatief van een werkgroep uit Asten en ondersteund door de landelijke stichting Alzheimer Café. Het initiatief is enthousiast ontvangen en de maandelijkse bijeenkomsten worden goed bezocht.

Financieel kader

Lokaal gezondheidsbeleid	Begroting 2018
Lokaal Gezondheidsbeleid	12.670
Totaal Lokaal Gezondheidsbeleid	12.670

Inspraak ontwikkeltafel 10 oktober 2017

- Het thema “Positieve gezondheid” wordt door de discussiegroep ervaren als een goede insteek voor het lokale gezondheidsbeleid. Het biedt mogelijkheden om de benodigde transformatie in de zorg tot stand te brengen waardoor professionals beter gebruik maken van elkaars mogelijkheden, meer gebruik maken van / verwijzen naar preventieve (welzijns)voorzieningen, de zorg waar mogelijk wordt ‘afgeschaald’ i.p.v. ‘opgeschaald’, maar bovenal inwoners beter gehoord worden en in hun eigen kracht worden gezet maar ook. Hiervoor is wel draagvlak nodig bij de diverse partijen waaronder de huisartsen, welzijnswerkers en de medewerkers van het steunpunt GUIDOASTEN.
- De ondersteuning vanuit de gemeente aan de werkgroep mantelzorgers, dementie vriendelijke gemeente en andere initiatieven moet blijven bestaan. Het is van groot belang dat de gemeente zich hierbij laat zien.
- Heb aandacht voor de kwetsbare groepen binnen onze gemeente en houdt rekening met een andere, aangepaste benadering. Niet iedereen ‘verstaat’ onze informatie.
- Het concept positieve gezondheid is inmiddels besproken in de projectgroep Lokaal Gezondheidsbeleid op 12 oktober 2017. De aanwezige partijen (o.a. LEVgroep, Onis, Zorgboog, huisartsen, GGD en gemeente) ondersteunen het voorstel om dit concept in Asten verder vorm te geven. Daarvoor moeten vervolgstappen worden gezet. Voorstel is om in kleiner verband een bijeenkomst te organiseren om het draagvlak bij alle relevante partijen te kunnen bepalen. Hier wordt positief op gereageerd. Huisarts schat in dat ook haar collega’s bereid zijn om hieraan deel te nemen.

3.6 Preventie GGZ, Zelfhulpnetwerken en Preventie Huiselijk Geweld

Einde gemeenschappelijke regeling Regionaal Kompas

De gemeenschappelijke regeling Regionaal Kompas eindigt (van rechtswege) per 1 januari 2018. Dit heeft tot gevolg dat (deels) lokaal bepaald kan worden wat de inzet zal zijn op het gebied van de taken in het huidige regionaal kompas en de mate waarin dit zich verhoudt tot de opdracht vanuit het Rijk inzake preventie maatschappelijke opvang en preventie huiselijk geweld.

- 1) Gemeente Helmond financiert vanuit haar rol als centrumgemeente en de middelen die zij hiervoor tot 2020 ontvangt vanuit het Rijk:
 - a) Bemoezorg (Geestelijke Gezondheidszorg - GGZ Oost Brabant)
 - b) Time-outwoning (LEV Groep (Welzijn en maatschappelijke dienstverlening) en de Stichting Maatschappelijke Opvang Helmond (SMO)
 - c) Verslavingspreventie inclusief deskundigheidsbevordering plus advies en inschrijving Novadic-Kentron
 - d) Maatschappelijke opvang (SMO)
- 2) De preventieve inzet op kwetsbare kinderen onder penvoerder schap GGZ-Oost Brabant, ook wel preventie kwetsbare kind genoemd, is een verantwoordelijkheid vanuit Jeugdbeleid. Iedere gemeente moet zelf bepalen of zij deze diensten gaat afnemen.
- 3) De Stichting Zelfhulpnetwerken (ZHNW) wordt in 2017 gesubsidieerd door iedere gemeente o.b.v. een bijdrage per inwoner. ZHNW vraagt deze per gemeente aan middels een subsidieaanvraag waarin de bijdrage voor alle gemeenten zichtbaar wordt gemaakt.
- 4) Iedere gemeente bepaalt zelf of zij extra inzet wensen in hun gebiedsteam voorliggend aan Veilig Thuis.

Regionaal Kompas 2017

Het Regionaal Kompas regelt in 2017 de volgende taken:

- 1) *Preventie GGZ en verslavingszorg*
 - a) Suicidepreventie (Indigo/GGZ-Oost Brabant)
 - (1) Belangrijk middel voor preventie, maar niet direct voor preventie Maatschappelijke Opvang of preventie Huiselijk Geweld.
 - (2) Dit wordt betaald uit het subsidieprogramma Helmond (zonder bijdrage Peel).
 - b) Preventie Kwetsbare kind (GGZ-Oost Brabant)
 - (1) Belangrijk middel voor preventie bij de Jeugd, maar niet direct voor preventie Maatschappelijke Opvang of preventie Huiselijk Geweld. Keuze kan zijn om dit vanuit de middelen jeugdbeleid te financieren.
 - c) Bemoezorg (GGZ-Oost Brabant)
 - (1) Directe relatie met preventie Maatschappelijke Opvang. Dit wordt tot 2020 volledig betaald door Helmond uit de centrumgemeente-middelen (zonder bijdrage Peelgemeenten).
 - d) Verslavingspreventie incl. deskundigheidsbevordering (Novadic-Kentron)
 - (1) Relatie met preventie Maatschappelijke Opvang (en deels ook preventie Huiselijk Geweld).
 - (2) De bijdrage van de Peelgemeenten voor GGZ/Verstandelijke Beperking wordt hier deels voor ingezet.

- (3) Keuze kan zijn om dit wel voort te zetten, gezien de bijdrage die Novadic Kentron vanuit hier levert voor Lokaal Gezondheidsbeleid (LGB) in ieder gemeente.

2) *Subsidie Stichting Zelfhulpnetwerken*

- (1) Deze samenwerking staat los van het Regionaal Kompas en sluit niet aan bij de opdracht vanuit het rijk voor preventie Maatschappelijke Opvang of preventie Huiselijk Geweld.
- (2) Keuze kan zijn om dit wel gezamenlijk te blijven financieren aangezien zij door hun inzet vooral het bestaan van diverse zelfhulp/lotgenotengroepen faciliteren, waarbij anders per zelfhulpgroep bepaald moeten worden of ze gesubsidieerd worden.

3) *Preventie Huiselijk geweld (voorheen bijdrage Stichting Huiselijk Geweld)*

a) Voorliggend Veld aan inzet Veilig Thuis (LEVgroep)

- (1) De centrummiddelen Huiselijk Geweld en Vrouwenopvang worden nu ingezet voor Veilig Thuis (en Time-outwoning).
- (2) De bijdrage Peelgemeenten werd gebruikt om de inzet voorliggend veld uit te financieren. Het voorliggend veld is feitelijk de inrichting van het lokale gebiedsteam. Dit wordt lokaal bepaald.
- (3) Keuze kan zijn om daarom ingaande 2018 niet langer gezamenlijk de inzet te financieren, maar per gemeente hierover afspraken te maken met de LEV Groep zodat dit beter aangesloten kan worden bij de inrichting van het lokale gebiedsteam.

b) Time-outwoning (LEV Groep)

- (1) Wordt gefinancierd vanuit middelen Huiselijk Geweld en Vrouwenopvang (zonder bijdrage Peelgemeenten). Dit is geen preventie meer maar feitelijk opvang.
- (2) Keuze kan zijn om dit door Helmond als centrumgemeente voort te laten zetten.

Keuzematrix thema's en onderdelen

Weergegeven in een keuzematrix:

Thema	Organisatie	Onderdeel	Domein	alle gemeenten	Helmond centrum	Helmond individueel
Preventie GGZ en verslaving	GGZ-OB	Preventie kwetsbare kind	Jeugd	X		
		Preventie suicide (volwassenen)	Wmo			X
		Bemoeizorg	Wmo		X	
	Novadic Kentron	Verslavingspreventie inclusief deskundigheidsbevordering	Jeugd en Wmo		X	
		Advies en inschrijving	Jeugd en Wmo		X	
		Facilitering zelfhulpgroepen	Wmo	X		
Zelfhulp	Zelfhulpnetwerken					
Preventie Huiselijk Geweld	LEV Groep	Time-out woning	Wmo		X	
		Voorliggend veld VT	Wmo	X		

Financiële consequenties

Iedere gemeente betaalde een bijdrage voor de kosten van verslavingspreventie en preventie GGZ. Deze bijdrage werd ingezet voor de volgende subsidies:

Organisatie	Onderdeel	2017
GGZ-OB	Preventie kwetsbare kind	€ 72.426
Novadic Kentron	Verslavingspreventie inclusief deskundigheidsbevordering	€ 178.181
	Advies en inschrijving (centrale aanmelding)	€ 20.000

De gemeente Helmond kiest ervoor om de subsidie aan Novadic-Kentron te blijven betalen vanuit de centrumgemeente middelen en daarmee valt de bijdrage per gemeente vrij voor de eventuele inzet via jeugd op preventie kwetsbare kind.

De bijdrage voor inzet van preventie huiselijk geweld, ook wel voorliggend veld Veilig Thuis genoemd, kan lokaal worden ingezet.

Dit betekent dat een keuze gemaakt kan worden op basis van de vrijval van deze middelen in de lokale begroting. Voor Asten bedragen deze middelen respectievelijk € 8.948 (preventie kwetsbare kind) en € 12.000 (voorliggend veld Veilig Thuis).

3.7 Leefbaarheid en Handhaving

Aanleiding

Ingaande 2015 hebben wij in het kader van het sociaal domein de lokale aanpak van doelgroepen die bijzondere aandacht vragen ondersteund door de inzet van Prosper Advies en begeleiding. Het betreft hier een samenwerking met Woningbouwvereniging Bergopwaarts voor een projectperiode van 2015 tot en met 2017 (50-50%).

Ook de gemeente Asten wordt geconfronteerd met doelgroepen die als afwijkend, problematisch en daarmee als bijzonder worden gezien.

De gemeente en de woningbouwvereniging hebben onderkend dat structurele, specialistische en integrale aandacht voor deze doelgroepen voorwaarden zijn voor het bereiken en bestendigen van gewenste langetermijnresultaten.

Het jaar 2015 heeft vooral in het teken gestaan van het inventariseren van de doelgroep en investeren in samenwerkingsverbanden. In 2016 zijn plannen uitgevoerd en is de integrale samenwerking met diverse relevante partijen uitgebreid.

Doelstellingen

- Een structurele afname en maximaal haalbare beheersbaarheid van de (huidige) problematiek voor en door bijzondere doelgroepen binnen de gemeente Asten;
- Een structurele afname van de inzet van eigen medewerkers ten behoeve van bijzondere doelgroepen;
- Een dalende lijn in huurachterstanden (in aantal c.q. hoogte), overige problematische kosten en schulden in samenwerking met overige relevante (sociaal maatschappelijke) partijen;
- Een realistisch inzicht in de (preventieve) kosten van het sociaal beheer van bijzondere doelgroepen en daarmee het vermijden en voorkomen van investeringen achteraf.

Doelgroepen

- Woonwagenbewoners en ex-woonwagenbewoners;
- Lastige bewoners, bewoners met een crimineel verleden, bewoners met een verleden van bedreiging en intimidatie;
- Alle bewoners die in de breedste zin van het woord als bijzonder aangemerkt kunnen worden.

Resultaten

Inmiddels is er een substantiële afname van huurachterstanden bewerkstelligd, zijn illegale bouwwerken verwijderd en is er vanuit integrale samenwerking met overige partijen meer invulling gegeven aan meer directief sturende begeleiding en ondersteuning van de “bijzondere aandacht vragende Astenaren” (BAVA’s). Daarnaast is er, op basis van preventieve inzet en investering, in 2016 geen sprake geweest van ernstige incidenten en/of escalaties betreffende (geluids-)overlast, hennep of ander grensoverschrijdend gedrag op de woonwagenlocaties. Ook is er in 2016 geen sprake geweest van (gedwongen) ontruiming van woonwagens en/of standplaatsen.

Acties

In de inleiding is reeds geconstateerd dat structurele, specialistische en integrale aandacht voor deze doelgroepen voorwaarden zijn voor het bereiken en bestendigen van gewenste langetermijnresultaten. Samenwerking met de andere kernpartners in het sociaal domein is hierbij essentieel. Het gaat hierbij

bijvoorbeeld om samenwerking met GGZ, de leerplichtambtenaren, Veilig Thuis, het Veiligheidshuis, opvoedondersteuners, WMO-consulenten, ONIS, LEV-Groep, bewindvoerders en budgetbeheerders, de pastoor, de diaken etc.

Acties die in de komende beleidsperiode relevant zijn, zijn verder:

- een nadere analyse en aanpak van de bestaande schuldenproblematiek;
- een nadere opzet en uitvoer van directief sturende woonbegeleiding;
- uitvoering van gecombineerde acties handhaving/ leefbaarheid m.b.t. illegale bewoning en overlast;
- uitvoering van gecombineerde planvorming en acties vanuit de participatiewet;
- planvorming voor herinrichting van de woonwagenlocatie Bovist.
- Pilot inzet GGZ-expertise in het lokaal gebiedsteam

Inzet GGZ-expertise in het lokaal gebiedsteam

In de afgelopen jaren zijn diverse gesprekken gevoerd tussen de GGZ en de gemeente Helmond over de doorontwikkeling van Beschermd Wonen gekoppeld aan de opdracht vanuit het rijk aan de GGZ om meer te extramuraliseren (het streven om buiten de muren van een intramurale instelling (waar iemand opgenomen wordt) gelijkwaardige zorg te bieden, bijvoorbeeld in de eigen woning (thuiszorg)). De GGZ heeft hiervoor onder andere het plan 'GGZ in de wijk' opgesteld, waarin de doorontwikkeling van de GGZ Oost-Brabant in beeld wordt gebracht.

De gemeente Helmond en de GGZ hebben gezamenlijk geconstateerd dat om de doorontwikkeling van Beschermd Wonen mogelijk te maken, er behoefte is aan GGZ-expertise in de lokale gebiedsteams. Dit draagt bij aan het mogelijk maken van afschalen van Beschermd Wonen, aan het beperken van opschalen en hiermee ook aan de aanpak van mensen met verward gedrag. Er is daarom gekeken naar een pilot om GGZ-expertise in te zetten voor consultatie en advies in de gebiedsteams van de Peelgemeenten.

De gemeente Helmond heeft besloten om de GGZ een subsidie ad € 53.627,- toe te kennen voor een periode van 12 maanden ten behoeve van de pilot GGZ-expertise. Dit bedrag is gebaseerd op het uurtarief van een sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV-er) ad € 76,61 en de onderstaande ureninzet per gemeente:

gemeente	Uren per jaar
Asten	56
Deurne	107
Gemert-Bakel	99
Helmond	302
Laarbeek	74
Someren	63
Totaal	700

De door de GGZ geleverde inzet dient bij te dragen aan de doorontwikkeling van Beschermd Wonen naar zelfstandig(er) wonen en de aanpak van mensen met verward gedrag door middel van het bieden consultatie en advies aan de lokale gebiedsteams. Onder consultatie en advies kan ook verstaan worden het meegaan naar afspraken met inwoners. De nadere invulling hiervan wordt in september/oktober 2017 periode bepaald met ieder gebiedsteam passend binnen de beschikbare uren. Op 26 september 2017 is een afspraak gemaakt om in de komende periode voorlichting te geven over de taken van de GGZ in brede zin, waarbij vervolgens ook de koppeling wordt gemaakt met de inzet van de SPV-er voor consultatie en advies.

Initiatiefnemers

De gemeente in samenwerking met woningbouwvereniging Bergopwaarts.

Kernpartners

Steunpunt Guido Asten, participatiecoaches Senzer, handhavers gemeente, leerplichtambtenaren gemeente, politie, Veligheidshuis, ONIS, LEVgroep, Bewindvoerders, pastoor.

Financieel kader

De cofinanciering met de woningbouwvereniging brengt een financiële last mee van € 27.500 per jaar

3.8 Verbinding Integrale Veiligheid

Aanleiding

Door de decentralisaties heeft de gemeente de regie over zowel veiligheid als zorg in huis. Hierdoor is een effectievere inzet op kwetsbare personen en gezinnen mogelijk, vaak is immers een meersporen-aanpak nodig met preventieve, curatieve en repressieve elementen. De gemeente kan nu de algehele regie voeren. De “1 gezin 1 plan” aanpak en de inzet van casusregisseurs ondersteunen de aansluiting op elkaar van instrumenten en ketens. Op –en afschaling van casuïstiek zijn beter mogelijk door de gelaagde structuur met in de eerste lijn het gebiedsteam en in de tweede lijn specialistischere zorg en het veiligheidshuis.

Doel(en)

Een effectieve samenwerking tussen veiligheid en het sociaal domein; de verbinding tussen beide domeinen optimaliseren.

Ambitie/acties

De kunst is door netwerksamenwerking samenhang te creëren. Succesfactoren zijn begrip, verbinding en vertrouwen. Samenwerking betekent gezamenlijk afstemmen en noodzakelijke informatie betekenisvol bij elkaar brengen om concrete gezamenlijke doelen en belangen te (kunnen) bereiken en eigen belangen te overstijgen. We voeren gemeentelijke integrale regie op het samenbrengen van actoren en het stimuleren van gezamenlijk en/of gecoördineerde inzet.

Preventie en vroeg-signalering

De inzet van het gebiedsteam betekent een belangrijke integrale versterking van de eerste lijn; complexe casuïstiek met mogelijke veiligheids –en leefbaarheidsaspecten kan vroegtijdig worden gesignaleerd en van een integrale oplossing worden voorzien. Dit kan in de wijk zelf gebeuren, maar er kan ook opgeschaald worden. Problematiek krijgt daardoor minder de kans ‘door te groeien’ en weerbarstiger te worden. Politie (wijkagenten) maken onderdeel uit van het gebiedsteam. Zij kunnen (op straat) anders signaleren dan binnen het cliëntsysteem zelf. Door deze signalen vroegtijdig te verbinden kan direct gezocht worden naar een integrale oplossing. Breder kijken dan alleen de hulpvraag. Integraal samenwerken, preventief, curatief en repressief waar nodig.

Jeugd en veiligheid

Het gedwongen kader, jeugdbescherming en jeugdreclassering, liggen bij uitstek op het snijvlak van veiligheid en zorg. Dit geldt ook voor Veilig Thuis, de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, mede in relatie tot de Wet tijdelijk huisverbod. Er wordt integraal samengewerkt, waar zowel het veiligheidsbeleid als het zorg/jeugdbeleid de vruchten van (kunnen) plukken. De Gecertificeerde instellingen (GI's) worden aangesproken op de contractuele verplichting tot afstemming met het de lokale partners. Belangrijke partners zijn politie/wijkagent, school/leerplichtambtenaar, het Jongerenwerk en Senzer. Zij zien de jeugdigen in hun ‘natuurlijke habitat’ en kunnen ondersteuning en kansen bieden. Door samen te werken en strak te combineren met ‘dwang en drang’ door de GI's wordt de kans op succes vergroot. Op straat geldt een integrale afspraak: Regels naleven, eigen verantwoordelijkheid én ondersteuning en kansen bieden. Zorg –en veiligheidspartners blijven hierin samenwerken.

Heldere op –en afschalingstructuur

Zelfredzaamheid en eigen kracht is niet voor iedere burger of ieder gezin weggelegd. Een gezin met problemen krijgt soms hulp van meerdere professionals. Goede samenwerking is daarbij cruciaal. De

komende beleidsperiode wordt AVE geïmplementeerd. AVE staat voor een programmatische Aanpak ter Voorkoming van Escalatie. Het doel is het voorkomen van een dreigende escalerende situatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie. Het begrip 'escalatie' heeft twee betekenissen:

- in een gezin of huishouden lopen zaken uit de hand (geweld, misbruik, ruzie, overlast e.d)
- de opschaling van een interventie; hiervan is sprake als de hulpverlening moet opschalen naar een hoger niveau van expertise of specifieke voorzieningen moet inzetten.

AVE beoogt complexe domeinoverstijgende problematiek te reduceren, stagnerende samenwerking en ineffectiviteit te voorkomen en/of de effectiviteit van de gekozen aanpak scherp te houden.

Bestuurlijke –en ambtelijk afstemming

Op dit moment vindt er (waar nodig) periodiek afstemming plaats tussen het zorg/jeugddomein en het veiligheidsdomein, bestuurlijk, beleidsmatig en operationeel. Ook op het gebied van leefbaarheid, handhaving en veiligheid vindt afstemming plaats. Dit wordt de komende beleidsperiode verder geborgd. Door het implementeren van AVE wordt de operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheid vastgelegd en worden de begrippen casusregie, behandelregie en procesregie verduidelijkt.

Kernpartners

Politie, OM, Veiligheidshuis, RIEC, Veiligheidsregio, scholen en andere zorg/welzijnspartners

Burgerparticipatie

Belangrijk oogmerk van de decentralisaties is de burger 'in zijn kracht' zetten. Het gebiedsteam richt zich op vergroting van de zelfredzaamheid, maar ook op sociale cohesie, "samenredzaamheid". Burgers betrekken en eigen verantwoordelijkheid sluit goed aan bij het Veiligheidsdomein: veiligheidsbeleid wint aan effectiviteit als burgers (kunnen) worden betrokken. Dit geldt zowel voor sociale als fysieke veiligheid. Voorbeelden zijn inbraakpreventie, whatsappgroepen en samenwerking met burgers bij jeugdoverlast.

Financieel kader

De gemeente heeft de regie over zowel veiligheid als zorg. De verbindingspunten tussen beide domeinen krijgen hierbij bijzondere aandacht. Het Beleidsplan Sociaal Domein en het Integraal Veiligheidsbeleid spelen een ondersteunende rol. IVB heeft een eigen budget.

Hoofdstuk 4

Financiële haalbaarheid en keuzemogelijkheden 2018-2022

4.1 Begroting 2018

Het totaaloverzicht van de lasten op het lokaal sociaal domein, zoals die zijn vastgelegd in de begroting 2018, ziet er als volgt uit:

Financiën Sociaal Domein	Begroting 2018
Uitvoeringskosten Peelgemeenten	817.700
Uitvoeringskosten Senzer	666.299
Lokaal gebiedsteam	646.238
Wmo	2.426.700
Eigen bijdrage	- 200.000
Jeugd	3.309.758
Participatie	4.727.046
BMS	461.421
Lokaal gezondheidsbeleid	12.670
Preventie GGZ, Zelfhulpnetwerken en Preventie Huiselijk Geweld	12.698
Totaal	12.880.530

Dit totaaloverzicht is mede gebaseerd op de eerste halfjaarrapportage 2017 van de Peelgemeenten. Peelgemeenten wijzen erop dat het nog te vroeg om uit deze cijfers harde conclusies te trekken. In het kader van de begroting 2018 is er desalniettemin voor gekozen om een prognose op te stellen voor de jaren 2018 tot en met 2021 en actief maatregelen aan te kondigen.

Sociaal domein

Van 2015 tot en met 2017 is het sociaal domein budgettair neutraal begroot.

De begrote uitgaven zijn gelijk gehouden aan de ontvangsten van het Rijk.

Vanaf 2018 is begroot op basis van verwachte kosten. De werkelijke cijfers 2016 en 2017 (1e half jaar) zijn hiervoor als basis gebruikt. De cijfers 2017 die we van de Peelgemeenten hebben ontvangen hebben echter nog veel onzekerheden.

Na het begroten van de verwachte kosten 2018-2021 ontstond het onderstaande tekort ten opzichte van de Rijksuitkering.

Omschrijving (-) = nadeel (+) = voordeel	2018	2019	2020	2021
Tekort Sociaal Domein	-700.802	-724.445	-704.481	-655.915

Om het sociaal domein in de toekomst binnen de Rijksuitkering uit te kunnen voeren, zijn een aantal bezuinigingsmaatregelen in de begroting verwerkt.

Omschrijving (-) = nadeel (+) = voordeel	2018	2019	2020	2021
Jeugdhulp	0	150.000	300.000	300.000
Aanvullende integratie uitkering Wmo	250.000	250.000	250.000	250.000
Uitwerking visie budgetsubsidies professionele welzijnsorganisaties	50.000	50.000	50.000	50.000
Minimaregelingen	43.525	43.525	43.525	43.525
Subsidie Stichting Zelfhulpnetwerk	3.500	3.500	3.500	3.500
Formatie KCC lokaal gebiedsteam (voor 2018 en 2019 incidenteel ramen en dekken uit de reserve eenmalige bestedingen in plaats van structureel)	52.416	52.416	52.416	52.416
Totaal bezuinigingsmaatregelen	399.441	549.441	699.441	699.441

De maatregelen Jeugdhulp betreffen een nieuwe product- en dienstencatalogus (PDC) met gewijzigde tarieven; een nieuwe kwaliteitstoets op de beschikkingen jeugdhulp; een nieuwe inkoop van dure jeugdzorg en een transformatie en afschaling van zorg naar een meer lokaal niveau onder meer door afspraken met de huisartsen.

Na deze bezuinigingsmaatregelen sociaal domein resteren de volgende verschillen:

Omschrijving (-) = nadeel (+) = voordeel	2018	2019	2020	2021
Sociaal Domein	-301.361	-175.004	-5.040	43.526

Het bovenstaande saldo van het sociaal domein is verwerkt in de meerjarenbegroting.

4.1 Analyse tekort jeugdhulp en Wmo

Jeugdhulp

Uit een analyse in de Peelgemeenten (zie bijlage) van het aantal jeugdigen met jeugdhulp ten opzichte van het aantal jeugdigen per gemeente blijkt dat Asten relatief meer jeugdigen (13,15%) in tweedelijns hulp heeft dan het gemiddelde (12,10%) en de meeste andere gemeenten (Somerens bv 10,99%).

Als we kijken naar de integratie uitkering van het Rijk voor Jeugd blijkt dat het budget voor Asten (€ 723,69 per jeugdige; € 5.505,06 per jeugdige met jeugdhulp) relatief substantieel lager is dan het gemiddelde (respectievelijk € 903,66 en € 7.479,58).

Een mogelijke verklaring is dat in de verdeelsleutel voor de integratie uitkering de component voor ouders met langdurig medicijngebruik om psychische redenen van kinderen in de leeftijd van 0 – 17 jaar relatief laag is (80 voor Asten ten opzichte van 143 gemiddeld voor de 5 Peelgemeenten). Ook is het gemiddelde inkomen van gezinnen met kinderen hoger dan in de Peelgemeenten.

Wmo

Onderzoeksbureau Cebeon heeft de netto-lasten Wmo van Asten vergeleken met die van referentiegemeenten (rekening 2015 en 2016 en begroting 2017). Daarnaast heeft Cebeon de integratie-uitkering Wmo vergeleken met de referentie-gemeenten.

Conclusie Cebeon:

De netto-lasten van Asten liggen op een vergelijkbaar niveau met die van de referentiegemeenten. Bij Asten liggen de netto-lasten voor hulp bij het huishouden hoger en bij begeleiding lager. De integratie-uitkering van Asten ligt ongeveer 18 euro per inwoner lager dan bij de referentiegemeenten. Vertaald naar absolute bedragen gaat het om een verschil van bijna € 250.000,=.

Over het geheel genomen wordt Asten ten opzichte van de Peelgemeenten aldus geconfronteerd met relatief het hoogste tekort op jeugdzorg en de minste compensatiemogelijkheden door een overschot op Wmo-middelen. Per saldo is Asten de enige gemeente met een tekort op het sociaal domein breed. Dit maakt de noodzaak tot het nemen van maatregelen urgent.

Op basis van de kwartaalrapportage 2017-2 Peelgemeenten en de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein van 20 juli 2017 zijn een aantal trends en ontwikkelingen te destilleren die richting geven aan de uitvoering van de hiervoor bedoelde maatregelen.

4.2 Nieuwe PDC/inkoop jeugdhulp

Binnen de regio Zuidoost Brabant wordt gewerkt aan een uniforme producten- en dienstencatalogus (PDC) voor 21 gemeenten, t.b.v. de inkoop van jeugdhulp per 1 januari 2018. Het resultaat van dit proces dient per 1 januari één uniforme PDC op te leveren met objectief vastgestelde tarieven, eenduidige bekostigingsmodellen en zoveel mogelijk uniforme contracten.

Doel van het project is:

- Sterke administratieve lastenverlichting en geoptimaliseerde inkoop zodat gemeenten en aanbieders focus kunnen leggen op de transformatie;
- Een sterke vereenvoudiging en heldere beschrijving van producten en diensten (van belang voor de toegangsprofessionals/verwijzers);
- Huidige -en per 1-1-18 aflopende- DBC-producten ondergebracht binnen de nieuwe producten;
- Passende tarieven die zoveel mogelijk op objectieve maatstaven en rekenwaardes zijn gebaseerd.

Dit geheel draagt bij aan het versterken van de grip op de inzet van jeugdhulp in de regio en daarmee aan een betere beheersing van de kosten. In het licht van de actuele discussies over zorggelden, is dit traject één van de instrumenten om meer grip en zicht te krijgen op de besteding ervan.

Andere belangrijke sporen zijn de toegang, de uitstroom en de transformatie.

Het is van belang om beleid te ontwikkelen op de samenwerking met verwijzers, zoals de huisartsen en specialisten. Daarnaast is het van belang om in te zetten op de transformatie c.q. het voorkomen van instroom in de duurdere vormen van jeugdhulp.

Investeren in innovatie kan ook een richting zijn, mits deze aantoonbaar bijdraagt aan kostenreductie.

4.3 Toets

Binnen GR Peelgemeenten wordt op dit moment elke verwijzing door de toegang getoetst door de kwaliteitsmedewerkers, waarbij het afwegingskader van de toegang onder de loep wordt genomen. De toegang gebruikt voor verwijzen naar specialistische jeugdhulp een beschikking, te onderbouwen d.m.v.

een rapportageformulier. In dit formulier komen leefgebieden van de jeugdige aan bod waarbij om toelichting wordt gevraagd. Bij vragen, bijvoorbeeld vanwege inconsistenties, wordt de beschikking teruggelegd bij het toegangsteam om nadere onderbouwing te vragen. Dit alles met als doel om jeugdhulp doelmatig en rechtmatig in te zetten. Tevens wordt in heel specifieke casussen overleg gevoerd met de aanbieders om tot een andere code (en dus bijbehorend tarief) te komen, hetgeen in een aantal gevallen leidt tot fors lagere kosten, terwijl nog steeds passende zorg wordt ingezet.

Daarnaast is aan de managers van de gebiedsteams gevraagd om de afweging te maken op welke wijze het mandaat van de jeugdprofessionals nog dient te worden getoetst, bijvoorbeeld een extra toets door een gedragswetenschapper bij de inzet van voorzieningen boven de 10.000 (fictief voorbeeld). In deze sfeer past ook de aanbeveling om het kostenbewustzijn bij de lokale jeugdprofessionals (gezins- en jongerencoaches) te vergroten.

4.4 Monitoren en interveniëren

In de managementrapportage worden een aantal indicatoren opgenomen, waaronder aantal aanvragen, aantal zorgtoewijzingen, maar ook het aantal zorgtoewijzingen vanuit de wettelijke verwijzers. In principe kun je als gemeente weinig invloed uitoefenen op de zorgtoewijzingen vanuit wettelijke verwijzers. In het lokale veld heeft het maken van afspraken met de huisartsen in de rol van wettelijke verwijzer absolute prioriteit.

Als je kijkt naar de verdeling binnen de budgetten jeugd, dan betreft de grootste post jeugdhulp TAJ-aanbieders. De TAJ-aanbieders leveren over het algemeen de meer specialistische zorg waardoor het goed te verklaren is dat deze vaak duurdere zorg een groot deel van de budgetten opslokt. In principe worden de TAJ-aanbieders meegenomen in de aanbesteding objectieve tarieven jeugd 2018. De regionale afspraken omtrent budgetgaranties voor deze aanbieders lopen einde 2018 af.

4.5 Visie budgetsubsidies professionele organisaties in het lokaal sociaal domein Asten

De ambitie van de gemeente Asten is om een duurzame sociale samenhang te creëren waaraan alle (vrijwilligers- en professionele-) organisaties in het lokaal sociaal netwerk een actieve bijdrage leveren.

Van de professionele organisaties in het sociaal netwerk verwachten wij dat zij hun inzet aanpassen aan de lokale structuur en participeren in het lokaal integraal gebiedsgericht team. Hierbij gaan wij uit van een integrale benadering op basis van een heldere casusregie –en procesregie, welke nader wordt vastgelegd in AVE (Aanpak Voorkoming Escalatie).

Volstrekt duidelijk moet zijn dat de professionele organisatie daadwerkelijk in contact staat met burgers met een ondersteuningsvraag in de gemeente Asten en hoe de organisatie deze burgers bereikt.

Wij zullen de budgetsubsidies aan de professionele organisaties, onderverdeeld in basis- en contracttaken, in 2018 (meer dan voorheen) afstemmen op de integrale vraag om ondersteuning van de burger en de gekwantificeerde personele inbreng in het gebiedsteam en het sociaal netwerk die nodig is voor de ondersteuning.

Bijlagen

5.1 Bijlage 1	Open opmerkingen CEO Wmo
5.2 Bijlage 2	Open opmerkingen CEO Jeugd
5.3 Bijlage 3	Beleid inkomensondersteuning gemeente Asten 2018
5.4 Bijlage 4	Advies Participatieraad plus reacties
5.5 Bijlage 5	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein, rapportage 20 juli 2017 VNG/KING